

butlletí del centre mercator: dret i legislació lingüístics

Maig 2000

May 2000

40

Sumari/Sommaire/Summary

Legislació/ Legislation/Législation

Suècia: Llei sobre el dret a usar les llengües finesa i meänkieli en els tractes amb l'administració i els jutjats (versió sueca; versions adaptades en català i anglès). 3/5/7

Sweden: Law On The Right To Use The Finnish And Meänkieli Languages In Relations With Public Administration (Swedish version; adapted versions in Catalan and English). 3/5/7

Itàlia: Llei regional 19 d'agost 1998, n. 47. Salvaguarda de les característiques i tradicions lingüístiques i culturals de les comunitats walser de la Vall de Lys (versions italiana i francesa; versions adaptades en català i anglès). 9/13/17/19

Italy: Regional Law n.47, 19th August, 1998. On the safeguard of the linguistic and cultural traditions and characteristics of the Walser communities of Valle del Lys (French and Italian versions; adapted versions in Catalan and English). 9/13/17/19

Portugal: Despatx normatiu 35/99 del Ministeri d'Educació (Regulació de la llei 7/99 de reconeixement del dret a preservar i promoure la llengua mirandesa en quant patrimoni cultural, instrument de comunicació i de reforç de la identitat de la terra de Miranda) (versió en portuguès; traduccions no oficials al català i a l'anglès.) 21/22/23

Portugal: Normative Document num. 35/99 of the Ministry of Education. (Regulation of the law num. 7/99, that recognises the right to preserve and promote the Mirandese language as long as it is a cultural heritage and an instrument of communication and for the reinforcement of the identity of the Mirandese land) (Portuguese version and non-official translation to Catalan and English). 21/22/23

Parlament Europeu: Resolució sobre l'elaboració d'una Carta dels Drets Fonamentals de la Unió Europea (C5-0058/1999 - 1999/2064(COS)) (versions castellana i anglesa).

European Parliament: Resolution on the drafting of a European Union Charter of Fundamental Rights (C5-0058/1999 - 1999/2064(COS)) (English and Spanish versions). 25/31

Jurisprudència / Jurisprudence

25/31

Àustria: Decisió de la Cort Constitucional sobre les escoles bilingües eslovenes. (versió en alemany; resum en català i anglès a partir d'una traducció no-oficial)

37/39/41

Austria: Constitutional Court decision on Slovene bilingual schools. (German version; abstracts in Catalan and English from a non-official translation)

37/39/41

Dossier nº2:

Drets lingüístics a les constitucions d'Amèrica del Sud
Linguistic Rights in South American Constitutions

43

Bibliografia/ Bibliography/ Bibliographie

59

Enllaços/ Links

61

Redacció/Editorial staff

Equip del Programa Mercator-Legislació / Team of the
Mercator-Legislation Programme
Aureli Argemí
Virgínia Unamuno
Sergi Vilaró

Agraïments

Josefin Brattberg (Suecia)
Annamaria Sikoronja (Àustria)
Julio Meirinhos (Portugal)

Edita/Publisher

CIEMEN (Centre Internacional Escarré per les Minories
Ètniques i les Nacions)/(Escarré International Centre for
Ethnic Minorities and Nations)
Rocafort 242, bis
08029 BARCELONA
(CATALUNYA)
Tel. (+34.93) 444 38 00
Fax (+34.93) 444 38 09
mercator@ciemen.org

Nota

La correspondència s'ha d'enviar a la Redacció del Butlletí, a l'adreça del CIEMEN. Podeu fer-hi arribar, per correu -postal o electrònic- o fax, tots els documents, lleis o llibres que, segons el vostre criteri, s'haurien de publicar o esmentar en aquest Butlletí.

Note

Correspondence must be sent to the Bulletin Editing Office, in CIEMEN (address above). You can send us -by post, e-mail or fax- all documents, laws or books which you consider that should be published or mentioned in this Bulletin.

Amb el suport de:

Förslag, till lag om rätt att använda finska och meänkieli hos förvaltningsmyndigheter och domstolar

Härigenom föreskrivs följande.

Lagens tillämpningsområde

1 § Denna lag tillämpas hos kommunala samt statliga regionala och lokala förvaltningsmyndigheter med ett geografiskt verksamhetsområde som helt eller delvis omfattar förvaltningsområdet för finska och meänkieli.

Med *förvaltningsområdet för finska och meänkieli (förvaltningsområdet)* avses Gällivare, Haparanda, Kiruna, Pajala och övertorneå kommuner.

Lagen tillämpas även hos en länsrätt, en tingsrätt, en fastighetsdomstol, en miljödomstol eller en sjörättsdomstol med en domkrets som helt eller delvis omfattar förvaltningsområdet.

Rätt att använda finska och meänkieli hos förvaltningsmyndigheterna

2 § En enskild har rätt att använda finska och meänkieli vid sina muntliga och skriftliga kontakter med en förvaltningsmyndighet i ärenden som avser myndighetsutövning i förhållande till honom eller henne, om ärendet har anknytning till förvaltningsområdet.

Om den enskilde använder finska eller meänkieli i ett sådant ärende, är myndigheten skyldig att ge muntligt svar på finska respektive meänkieli. Ett skriftligt beslut i ett sådant ärende skall innehålla en upplysning på finska eller meänkieli om att beslutet kan översättas muntligen till finska respektive meänkieli av myndigheten på begäran av den enskilde.

Myndigheten skall även i övrigt sträva efter att bemöta finsktalande och meänkielitalande på finska respektive meänkieli.

3 § Förvaltningsmyndigheterna får bestämma särskilda tider och särskild plats för finsktalandes respektive meänkielitalandes besök och telefonsamtal.

Rätt att använda finska och meänkieli hos domstolarna

4 § Den som är part eller ställföreträdare för part i ett mål eller ett ärende hos domstol har rätt att använda finska eller meänkieli under målets eller ärendets handläggning, om målet eller ärendet har anknytning till förvaltningsområdet.

Rätten att använda finska och meänkieli omfattar också de domstolar dit en dom eller ett beslut i ett mål eller ärende som avses i första stycket överklagas.

5 § Rätten att använda finska eller meänkieli i mål eller ärende hos domstolar enligt 4 § omfattar rätt att ge in handlingar och skriftlig bevisning på finska eller meänkieli, rätt att få de handlingar som hör till målet eller ärendet muntligen översatta till finska respektive meänkieli och rätt att vid muntlig förhandling inför domstolen tala finska eller meänkieli. Domstolen skall översätta handlingar och skriftlig bevisning till svenska, om det inte är uppenbart onödigt.

Även i övrigt skall domstolen i sina kontakter sträva efter att bemöta finsktalande och meänkielitalande part eller ställföreträdare för part på finska respektive meänkieli.

6 § Den som vill använda finska eller meänkieli under ett måls eller ett ärendes handläggning i domstol

enligt 4 § skall begära detta i samband med att målet eller ärendet inleds eller första gången parten skall yttra sig i målet eller ärendet. Om en begäran att använda finska eller meänkieli framställs senare får den avslås.

En begäran att använda finska eller meänkieli får även avslås om det är uppenbart att den har ert otillbörligt syfte.

7 § Om en part eller ställföreträdare för part skall få använda finska eller meänkieli i rättegång, skall tolk anlitas i enlighet med bestämmelserna i 5 kap. 6-8 §§ och 33 kap. 9 § rättegångsbalken och 50-52_§§ förvaltningsprocesslagen (1971:291).

Finska och meänkieli i förskoleverksamhet och äldreomsorg

8 § När en kommun i förvaltningsområdet erbjuder plats i förskoleverksamhet enligt 2 a kap. 1 och 7 §§ skollagen (1985:1100), skall kommunen ge barn vars vårdnadshavare begär det möjlighet till plats i förskoleverksamhet där hela eller delar av verksamheten bedrivs på finska respektive meänkieli.

9 § En kommun i förvaltningsområdet skall erbjuda den som begär det möjlighet att fa hela eller delar av den service och omvårdnad som erbjuds inom ramen för äldreomsorgen av personal som behärskar finska respektive meänkieli.

Undantag

10 § Om det finns särskilda skäl får regeringen föreskriva att en viss myndighet som lyder under regeringen skall undantas från tillämpningen av 2 §. Motsvarande gäller efter regeringens bemyndigande för landstingsfullmäktige och för kommunfullmäktige i fråga om kommunala myndigheter.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2000. Den tillämpas på mål och ärenden i domstol som anhängiggörs efter lagens ikraftträdande.

(resum en català d'una traducció no-oficial)

PROPOSICIÓ DE LLEI SOBRE EL DRET A USAR LES LLENGÜES FINESA I MEÄNKIELI EN ELS TRACTES AMB L'ADMINISTRACIÓ I ELS JUTJATS. (Aprovada pel Parlament el desembre del 1999 i en vigor des de l'1 d'abril del 2000)

Territori d'aplicació de la llei.

1 Aquesta llei s'aplicarà en el tracte amb les autoritats de l'administració estatal, regional i local d'un territori geogràfic d'activitats que abarqui de forma parcial o total el territori d'administració per a les llengües finesa i meänkieli.

Per territori de l'administració per a la llengua sami s'entén els municipis de Gallivare, Haparanda, Kiruna, Pajala i Övertorneå.

La llei també tindrà aplicació en els jutjats provincials, tribunals de primera instància, tribunals d'habitatge, tribunals del medi ambient i de drets marítims, en el domini que abarqui per complet o parcialment el territori de l'administració per a les llengües finesa i meänkieli.

El dret d'usar les llengües finesa i meänkieli en el tracte amb les autoritats de l'administració.

2 Un particular té el dret d'usar les llengües finesa i meänkieli en els seus contactes verbals i per escrit amb una autoritat de l'administració en els casos que concerneixin l'exercici de l'autoritat respecte la persona, sempre i quan el cas tingui relació amb el territori de l'administració.

Si el particular fa ús d'aquestes llengües en qualsevol d'aquests casos, les autoritats estan obligades a respondre verbalment en llengua finesa i meänkieli respectivament. Les respostes per escrit han de contenir la informació en les llengües finesa i meänkieli respectivament, i la resolució podrà ser traduïda verbalment, si així ho sol·licita el particular.

Les autoritats també han d'aspirar a tractar els parlants de finès i meänkieli en les seves respectives llengües.

3 Les autoritats de l'administració han de decidir els horaris i els llocs especials per a les visites i per a les trucades telefòniques en les llengües finesa i meänkieli.

El dret d'usar les llengües finesa i meänkieli en els jutjats.

4 Es podran usar les llengües finesa i meänkieli durant la tramitació del judici, sempre que el cas o procés tingui relació amb el territori de l'administració. Aquest dret també es contempla per a les apel·lacions interposades en casos o processos corresponents als jutjats a on s'hagi enviat una decisió.

5 El dret d'usar les llengües finesa i meänkieli, segons el paràgraf 4rt, també inclou el dret d'entregar documents i proves per escrit, a la traducció en aquestes llengües de la documentació relativa al cas o procés, i el dret a parlar-les en les negociacions verbals davant el tribunal. El tribunal s'haurà d'encarregar de la traducció al suec, si aquesta fos necessària.

6 Aquells qui desitgin l'ús de les llengües finesa i meänkieli durant la tramitació d'un cas o procés en un tribunal, segons el paràgraf 4rt, ho hauran de sol·licitar amb anterioritat. Si no és així, aquest pot ser denegat.

Una sol·licitud per a emprar el finès o el meänkieli pot ser denegada en els casos on sigui òbvia la seva intencionalitat indeguda.

7 Si la part interessada fa ús de les llengües finesa o meänkieli, haurà també de fer ús d'un intèrpret, segons les disposicions corresponents al capítol 5, paràgrafs 6-8, al capítol 33, paràgraf 9 del codi civil, i als paràgrafs 50-52 de la llei de processos de l'administració (1971:291).

Les llengües finesa i meänkieli en activitats preescolars i en la geriatria.

8 Els municipis d'aquesta administració que ofereixin places en activitats preescolars hauran de donar, segons el capítol 2, paràgrafs 1 i 7 de la llei escolar (1985:1100), la possibilitat als pares que ho sol·licitin d'aconseguir una plaça en un centre preescolar en el que tota l'activitat o part d'ella es realitzi en llengües finesa i meänkieli, respectivament.

9 Els municipis de l'administració hauran d'oferir, a qui ho sol·liciti, la possibilitat de disposar de personal amb un domini de les llengües finesa i meänkieli, respectivament, en els serveis corresponents al marc de la geriatria.

Excepcions

10 En casos especials, el govern podrà decretar l'exempció de l'aplicació del paràgraf 2on per a certes autoritats governamentals. Això mateix serà vàlid per a delegats del Consell General i delegats municipals, amb l'autorització prèvia del govern.

Aquesta llei entrarà en vigor a partir de l'1 d'abril del 2000. S'aplicarà a aquells casos i processos en els tribunals que hi estiguin sotmesos, després de l'entrada en vigor de la llei.

(abstract from a non-official translation)

LAW PROPOSAL ON THE RIGHT TO USE THE FINNISH AND MEÄNKIELI LANGUAGES IN RELATIONS WITH PUBLIC ADMINISTRATION. (Passed by the Parliament in December 1999 and in force since 1st April, 2000)

Territory of enforcement of the law

1 The present law will be enforced in those relations with the authorities of the state, local or regional administration in a geographical territory of activities which partially or entirely covers the territory of administration for the Finnish and Meänkieli languages.

The territory for the administration for the Finnish and Meänkieli languages comprises the towns of Gällivare, Haparanda, Kiruna, Pajala and Övertorneå.

This law will also be applied to provincial courts, courts of first instance, dwelling tribunals, tribunals for environment and maritime rights in the domains partially or entirely covered by the territory for the administration for the Finnish and Meänkieli languages.

The right to use Finnish and Meänkieli in relations with the authorities of the administration

2 An individual has the right to use the Finnish and Meänkieli languages in verbal and written contacts with an authority of the administration, in those cases concerning the exercise of the authority towards the individual, as long as the case is related to the territory of the administration. In case the individual makes use of the languages in any of these cases, the authorities are obliged to answer in Finnish and Meänkieli. Written replies must contain information in Finnish and Meänkieli, and the resolution may be orally translated, when requested by the individual. Authorities must intend to deal with speakers of Finnish and Meänkieli in their respective languages.

3 The authorities of the administration must establish a schedule for visits and phone calls in Finnish and Meänkieli.

The right to use Finnish and Meänkieli at courts

4 The Finnish and Meänkieli languages may be used during the procedures of the trial, as long as the case is related to the territory of the administration. This right is also applied to the bringing of actions corresponding to the courts where the decision has been submitted.

6 According to section 4, the right to use the Finnish and Meänkieli languages also includes the right to deliver documentation related to the case, as well as the right to speak Finnish or Meänkieli in oral negotiations before the tribunal. The tribunal will have to undertake the translation into Swedish, if necessary.

7 Those whose will is to use the Finnish and Meänkieli languages during the procedures of a case in a court, will have to previously request for it, according to section 4. If this is not so, the request may be denied.

A request for the use of Finnish and Meänkieli may be denied in those cases in which there is an obvious inappropriate purpose.

8 In case the interested part makes use of the Finnish and Meänkieli languages, he/she will also have to make use of an interpreter, according to the provisions corresponding to chapter 5,

sections 6-8, and chapter 33, section 9 of the civil code, and to sections 50-52 of the Act for the procedures of administration.

The Finnish and Meänkieli languages in nursery schools and geriatrics

9 Those towns inside the administration offering vacancies in nursery schools or geriatric activities must grant the possibility to get one of them in a centre in which Finnish and Meänkieli is the languages partially or entirely used in the activity, according to chapter 2, sections 1 and 7 of the Act of school activities.

10 Towns inside the administration will have to undertake the possibility to be attended by staff with a proficient command of Finnish and Meänkieli, respectively, for those who request for it in services corresponding to the field of geriatrics.

Exceptions

10 In special cases, the government will be able to decree the exemption of the implementation of section 2 for certain government authorities. This will likewise be valid for delegates of the General Council and township delegates, with a previous authorization from the government.

This law will be enforced on the 1st April, 2000. It will be applied to those cases in concerned tribunals after its enforcement.

IL CONSIGLIO REGIONALE

ha approvato;

IL PRESIDENTE

DELLA GIUNTA REGIONALE

Promulga la seguente legge:

Art. 1
(Finalità)

I. Con la presente legge, la Regione individua, in applicazione dell'art. 40bis dello Statuto speciale, i Comuni della valle del Lys sul cui territorio risiedono popolazioni di lingua tedesca appartenenti alla comunità walser e detta i principi fondamentali ai quali intende ispirare la propria azione a sostegno della salvaguardia delle caratteristiche e delle tradizioni linguistiche e culturali di dette popolazioni.

Art 2

(Individuazione dei Comuni)

I. Ai sensi ed in applicazione del disposto di cui all'art. I', la Regione individua i Comuni di Gressoney-La-Trinité, di Tressoney-Saint-Jean e di Issime, quali sedi delle popolazioni di lingua tedesca della valle del Lys appartenenti alla comunità walser.

Art 3

(Principi e ambiti dell'azione regionale)

- I. Nell'ambito delle proprie competenze legislative ed esecutive, la Regione promuove e realizza la tutela e la valorizzazione del patrimonio linguistico e culturale delle popolazioni walser, attraverso opportuni interventi e con i necessari adattamenti normativi, nonché sostenendo autonome e specifiche iniziative condotte dagli enti locali, da istituzioni, organismi ed associazioni che svolgano un'attività qualificata e continuativa a livello locale e che dispongano di un'organizzazione adeguata.
2. Per le finalità ed azioni di cui al comma 1, sono considerati fondamentali:
 - a) la conservazione e la valorizzazione delle tradizioni walser, con particolare riguardo alla toponomastica, al patrimonio artistico ed architettonico, alla vita religiosa, alle usanze e ai costumi, all'ambiente naturale ed antropizzato;
 - b) il consolidamento e lo sviluppo delle attività economiche e produttive importanti per la permanenza delle popolazioni nei luoghi d'origine, ai fini del mantenimento delle identità etnica, linguistica e culturale della comunità walser;

- e) l'introduzione progressiva, accanto alle lingue ufficiali della Regione, della lingua tedesca negli uffici degli enti locali e in quelli dell'Amministrazione regionale presenti sul territorio dei Comuni di cui all'art. 2;
- d) l'insegnamento della lingua tedesca nelle scuole presenti nei singoli Comuni del territorio, entro indirizzi organizzativi e programmatici idonei a facilitare il collegamento dell'azione educativa alle esigenze economico-sociali e di sviluppo della comunità, alla valorizzazione della sua cultura e dei suoi idiomi;
- e) l'incremento delle iniziative di studio, ricerca e documentazione sulla cultura walser, già in atto presso istituzioni locali, quali il Centro Studi e Cultura Walser della Valle d'Aosta, con sede a Gressoney-Saint-Jean, e l'Associazione Augusta, con sede ad Issime, attraverso strutture organizzative e di servizio adeguate;
- f) lo sviluppo di forme di collaborazione con associazioni e istituti culturali ed universitari;
- g) il sostegno a forme di collaborazione e scambio con altre popolazioni walser e germanofone, presenti anche al di fuori del territorio della Repubblica;
- h) il sostegno alla realizzazione e diffusione, attraverso i media, di programmi inerenti alle tradizioni linguistiche e culturali walser, anche con la ricezione di programmi radiofonici e televisivi in lingua tedesca.

Art. 4

(Consulta permanente per la salvaguardia della lingua e della cultura walser)

1. La Regione, al fine di favorire la piena partecipazione delle popolazioni walser dei Comuni di cui all'art. 2 alle iniziative volte a dare attuazione alla presente legge, istituisce, presso la Presidenza della Giunta regionale, la Consulta permanente per la salvaguardia della lingua e della cultura walser.
2. La Consulta è costituita con decreto del Presidente della Giunta, entro sei mesi dall'entrata in vigore della presente legge, ed è composta da:
 - a) il Presidente della Giunta regionale, o suo delegato;
 - b) l'Assessore regionale competente in materia di istruzione e cultura, o suo delegato,
 - c) un rappresentante per ciascuno dei tre Comuni di cui all'art. 2, uno per Comune, designato dal Consiglio comunale;
 - d) un rappresentante designato dal Consiglio della Comunità montana Walser Alta Valle del Lys;
 - e) tre rappresentanti delle associazioni culturali walser, designati per il tramite del Centro Studi e Cultura Walser della Valle d'Aosta con sede in Gressoney-Saint-Jean.
3. La Consulta elegge al proprio interno un presidente ed un vice presidente.
4. I rappresentanti di cui al conuna 2, lett. c), d), e), sono comunque rinnovati ad ogni rinnovo dell'organo competente a deliberarne la designazione.

5. Ai lavori della Consulta possono altresì essere chiamati a partecipare amministratori, funzionari ed esperti competenti nelle materie oggetto dell'ordine dei giorno.

6. La Consulta ha funzioni di osservatorio, consultive e propositive in materia di attuazione della presente legge. Essa formula pareri e proposte, anche attraverso apposite relazioni alla Giunta regionale.

7. La Consulta è convocata dal suo presidente almeno una volta all'anno e deve comunque essere convocata ogniqualvolta ne facciano richiesta il Presidente della Giunta regionale o la maggioranza dei suoi componenti.

La presente legge sarà pubblicata sul Bollettino Ufficiale della Regione.

È fatto obbligo a chiunque spetti di osservarla e di farla osservare come legge della Regione Autonoma Valle d'Aosta.

Aosta, 19 agosto 1998.

Per il presidente,
l'assessore delegato
VICQUÉRY

LAVORI PREPARATORI

Disegno di legge n. 302
di iniziativa della Giunta regionale (atto n. 778 del 09.03.1998);

- presentato al Consiglio regionale in data 10.03.1998;
- assegnato alle Conunissioni consiliari permanenti 1^a e 2^a in data 11.03.1998;
- esaminato dalle Commissioni constatati permanenti, con parere in data 26.03.1998, nuovo testo della 2^a Commissione;
- approvato dal Consiglio regionale nella seduta dei 02.04.1998, con deliberazione n. 3077/X;
- trasmesso al Presidente della Commissione di Coordinamento per la Valle d'Aosta in data 07.04.1998;
- rinviato dal Presidente della Commissione di Coordinamento per la Valle d'Aosta con nota 1287 PI/7 in data 06.05.1998;
- trasmesso alla II Commissione constatare permanente, per le determinazioni da adottarsi d'intesa con i proponenti;
- riapprovato dal Consiglio regionale, ai sensi dell'ultimo comma dell'art. 31 dello Statuto speciale, a maggioranza assoluta dei suoi componenti, nella seduta dei 30.07.1998, con deliberazione n. 64/XI;
- decorsi i termini di cui all'articolo 31 dello Statuto speciale, il visto del Presidente della Commissione di Coordinamento per la Valle d'Aosta si intende apposto.

Le seguenti note, redatte a cura del Servizio dei Bollettino ufficiale, ai sensi dell'articolo 7, secondo comma, lettera «g» della legge regionale 29 maggio 1992, n. 19, hanno lo solo scopo di facilitare la lettura delle disposizioni di legge richiamate. Restano invariati il valore e l'efficacia degli atti legislativi qui trascritti.

NOTE ALLA LEGGE REGIONALE
19 AGOSTO 1998 N. 47

Note all'articolo 1

L'articolo 40 bis dello Statuto speciale della Regione Valle d'Aosta prevede quanto segue:

«Le popolazioni di lingua tedesca dei comuni della Valle del Lys individuati con legge regionale hanno diritto alla salvaguardia delle proprie caratteristiche e tradizioni linguistiche e culturali. Alle popolazioni di cui al primo comma è garantito l'insegnamento della lingua tedesca nelle scuole attraverso gli opportuni adattamenti alle necessità locali.»

Loi régionale n°47 du 19 août 1998

Pourtant sauvegarde des caractéristiques ainsi que des traditions linguistiques et culturelles des populations walser de la vallée du Lys.

LE CONSEIL RÉGIONAL

a adopté

LE PRÉSIDENT

DU GOUVERNEMENT RÉGIONAL

promulgue

la loi dont la teneur suit:

Art. 1,
(Finalités)

1. Par la présente loi et en application de l'art. 40 *bis* du Statut spécial, la Région reconnaît les communes de la vallée du Lys où résident des populations de langue allemande appartenant à la communauté walser et fixe les principes fondamentaux sur lesquels repose son action de soutien et de sauvegarde des caractéristiques et des traditions linguistiques et culturelles des populations précitées,

Art. 2
(Détermination des communes)

1. Aux termes et en application des dispositions de l'art. 1, de la présente loi, la Région reconnaît les communes de Gressoney-La-Trinité, de Gressoney-Saint-Jean et d'Issirre comme le creuset des populations de langue allemande de la vallée du Lys appartenant à la communauté walser.

Art. 3
(Principes et domaines de l'action régionale)

1. Dans le cadre de ses compétences législatives et administratives, la Région oeuvre pour la défense et la valorisation du patrimoine linguistique et culturel des populations walser et ce, par le biais d'actions appropriées et d'adaptations juridiques opportunes, ainsi qu'en soutenant les initiatives autonomes et ciblées émanant des collectivités locales, institutions, organismes et associations qui déploient une activité qualifiée et permanente au plan local et qui peuvent compter sur une organisation adéquate.

2. Pour atteindre les finalités et mettre en oeuvre l'action visées au 1^{er}alinéa de la présente loi, il est prioritaire de pourvoir:

- a) A la conservation et la valorisation des traditions walser, en accordant une attention particulière à la toponymie, au patrimoine artistique et architectural, à la vie religieuse, aux us et coutumes, ainsi qu'au milieu naturel et humain;

- b) Au renforcement et au développement des activités économiques et productives importantes pour le maintien des populations au pays, aux fins de la sauvegarde de l'identité ethnique, linguistique et culturelle de la communauté walser;
- c) A l'introduction graduelle, en sus des langues officielles de la Région, de la langue allemande dans les bureaux des collectivités locales et de l'Administration régionale répartis sur le territoire des communes visées à l'art. 2 de la présente loi ;
- d) A l'enseignement de la langue allemande dans les écoles desdites communes, suivant des directives d'organisation et de programme propres à renforcer le lien entre l'action pédagogique et les exigences économiques, sociales et de développement de la communauté d'une part, et la valorisation de sa culture et de ses dialectes de l'autre ;
- e) A l'essor, par le biais d'une organisation adéquate, d'initiatives d'études, de recherche et de documentation sur la culture walser, déjà mises en oeuvre dans des institutions locales, telles que le centre d'études walser de la Vallée d'Aoste, sis à Gressoney-Saint-Jean et l'Association «Augusta», dont le siège est à Issime ;
- f) Au développement de la collaboration et des échanges avec des associations et des centres culturels et universitaires ;
- g) Au soutien de la collaboration et des échanges avec d'autres populations walser et germanophones vivant même en dehors de l'Italie;

h) A la réalisation et à la diffusion au moyen des médias, de programmes ayant trait aux traditions linguistiques et culturelles walser, ainsi qu'à la réception de programmes de radio et de télévision en allemand.

Art. 4

(Conférence permanente pour la sauvegarde de la langue et de la culture walser)

1, La Région, en vue de favoriser la plus ample participation des populations walser des communes visées à l'art. 2 aux initiatives destinées à mettre en application la présente loi, institue, auprès de la Présidence du Gouvernement régional, la Conférence permanente pour la sauvegarde de la langue et de la culture walser.

2. La Conférence est créée par arrêté du président du Gouvernement dans les six mois qui suivent l'entrée en vigueur de la présente loi. Ladite Conférence est ainsi composée

- a) Le président du Gouvernement régional, ou son délégué;
- b) L'assesseur régional compétent en matière d'éducation et de culture, ou son délégué;
- c) Un représentant pour chaque commune visée à l'art. 2 de la présente loi, désigné par les conseils communaux respectifs
- d) Un représentant désigné par le Conseil de la communauté de montagne Walser-Haute Vallée du Lys;
- e) Trois représentants des associations culturelles walser, désignés par le centre d'études walser de la Vallée d'Aoste, dont le siège est à Gressoney-Saint-Jean.

3. La Conférence élit en son sein un président et un vice-président.

4. Toutes les fois que les organes habilités à désigner les représentants visés aux lettres c), d) et e) du deuxième alinéa du présent article sont renouvelés, ils procèdent à la nomination de leurs représentants au sein de la Conférence précitée,

5. Tout élu, fonctionnaire e l'expert compétent dans les matières figurant à l'ordre du jour d'une séance de la Conférence peut être convoqué à participer aux travaux de cette dernière.

6. En vue de l'application de la présente loi, la Conférence exerce les fonctions d'observateur, de consultation et de proposition. Elle formule des avis et des propositions, par le biais, entre autres, de rapports qu'elle remet au Gouvernement régional.

7, La Conférence se réunit sur convocation de son président au moins une fois par an. La convocation de la Conférence est de droit si elle est demandée par la majorité des membres, ou par le président du Gouvernement régional.

La présente loi est publiée au Bulletin officiel de la Région.

Quiconque est tenu de l'observer et de la faire observer comme loi de la Région autonome Vallée d'Aoste.

Fait à Aoste, le 19 août 1998.

Pour le président
l'assesseur délégué,
Roberte VICQUÉRY

TRAVAUX PRÉPATOIRES

Projet de loi n' 302

- à l'initiative du Gouvernement régional (délibération n' 778 du 09.03.1998) ;
- présenté au Conseil régional en date du 10.03.1998,
- soumis aux 1- et 2- Commissions permanentes du Conseil en date du 11.03.1998 ;
- examiné par les Commissions permanentes du Conseil avis en date du 26.03.1998, nouveau texte de la 2 Commission;
- approuvé par le Conseil régional lors de la séance du 02.04.1998, délibération n° 3077/X;
- transmis au Président de la Commission de Coordination de la Vallée d'Aoste en date du 07.04.1998 ,
- renvoyé par le Président de la Commission de Coordination de la Vallée d'Aoste par lettre réf. n' 1287 PI/7 en date du 06.05.1998;

- transmis à la 1 Commission permanente du Conseil en vue des décisions à adopter de concert avec les auteurs du projet de loi ;
- réapprouvé par le Conseil régional, en vertu du dernier alinéa de l'article 31 du Statut spécial, à la majorité absolue de ses membres, lors de sa séance du 30.07.1998 - Délibération n° 64/XI ;
- à l'expiration du délai fixé à l'article 31 du statut spécial, le visa du Président de la Commission de Coordination de la Vallée d'Aoste s'entend apposé.

Le seguenti note, redatte a cura del Servizio dei Bollettino ufficiale, ai sensi dell'articolo 7, secondo comma, lettera «g» della legge regionale 29 maggio 1992, n. 19, hanno li solo scopo di facilitare la lettura delle disposizioni di legge richiamate. Restano invariati li valore e l'efficacia degli atti legislativi qui trascritti.

NOTE ALLA LEGGE REGIONALE
19 AGOSTO 1998 N. 47

Note all'articolo 1

L'articolo 40 bis dello Statuto speciale della Regione Valle d'Aosta prevede quanto segue:

«Le popolazionni di lingua tedesca dei comuni della Valle del Lys individuati con legge regionale hanno diritto alla salvaguardia delle proprie caratteristiche e tradizioni linguistiche e culturali. Alle popolazioni di cui al primo comma è garantito l'insegnamento della lingua tedesca nelle scuole attaverso gli opportuni adattamenti alle necessità locali «

(text adaptat)

Llei regional 19 d'agost 1998, n. 47.

Salvaguarda de les característiques i tradicions lingüístiques i culturals de les comunitats walser de la Vall de Lys.

EL CONSELL REGIONAL ha aprovat;

EL PRESIDENT DE LA JUNTA REGIONAL promulga

la següent llei:

Article 1 (Finalitat)

1. Amb la present llei, la regió identifica, en aplicació de l'article 40bis de l'Estatut especial, els municipis de la Vall del Lys sobre el territori de la qual resideixen comunitats de llengua alemanya pertanyents a la comunitat walser i dicta els principis fonamentals en els que es pretenen inspirar les pròpies accions de salvaguarda de les característiques i de les tradicions lingüístiques i culturals d'aquestes comunitats.

Article 2 (Identificació dels municipis)

1. En aplicació d'allò que disposa l'article 1, la Regió identifica els municipis de Gressoney-la-Trinité, de Gressoney-Saint-Jean i d'Issime com a poblacions de llengua alemanya de la Vall de Lys pertanyents a la comunitat walser.

Article 3 (Principis i àmbits de les accions regionals)

1. En l'àmbit de les competències legislatives i administratives, la regió promou i realitza la tutela i la valorització del patrimoni lingüístic i cultural de la comunitat walser, mitjançant les intervencions i adaptacions normatives oportunes, així com mantenint les iniciatives autònomes i específiques realitzades per entitats locals, institucions, organismes i associacions que desenvolupin una activitat qualificada i continuada a nivell local i que disposin d'una organització adequada.

2. Per a dur a terme les finalitats i les accions esmentades, es consideren fonamentals:

- a) la conservació i valorització de les tradicions walser, parant esment en la toponímia, al patrimoni artístic i arquitectònic, a la vida religiosa, als usos i costums, a l'entorn natural i social;
- b) la consolidació i el desenvolupament de les activitats econòmiques i productives per a la permanència de la població en el seu lloc d'origen, a fi de mantenir la identitat ètnica, lingüística i cultural de la comunitat walser;
- c) la introducció progressiva, juntament amb les llengües oficials de la regió, de la llengua alemanya a les dependències dels ens locals i en aquells de l'administració regional presents dins el territori dels municipis identificats a l'article 2;
- d) l'ensenyament de la llengua alemanya a les escoles situades en els municipis del territori, així com dels procediments organitzatius i programàtics idonis per a facilitar la relació de les accions educatives amb les exigències econòmico-socials i de desenvolupament de la comunitat i amb la valorització de la seva cultura i de les seves llengües;

- e) l'increment de les iniciatives d'estudi, recerca i documentació sobre la cultura walser, ja sigui per mitjà de col·laboracions amb institucions locals, com ara el Centro Studi e Cultura Walser della Valle d'Aosta, amb seu a Gressoney-Saint-Jean, o l'Associazione Augusta, amb seu a Issime, mitjançant estructures organitzatives i de servei adequades;
- f) el desenvolupament de formes de col·laboració amb associacions i instituts culturals i universitaris;
- g) el suport de formes de col·laboració i d'intercanvi amb altres comunitats walser i germanòfones, inclòs de fora del territori de la República.
- h) el suport a les realitzacions i la difusió, a través dels mitjans de comunicació, de programes inherents a les tradicions lingüístiques i culturals walser, inclosa la recepció de programes radiofònics i televisius en llengua alemanya.

Article 4 (Consulta permanent per la salvaguarda de la llengua i la cultura walser)

1. La Regió, a fi d'afavorir la plena participació de la població walser dels municipis esmentats a l'article 2 en les iniciatives adreçades a fer efectiva la present llei, instituteix, conjuntament amb la presidència de la Junta regional, la Consulta permanent per la salvaguarda de la llengua i de la cultura walser.

2. La Consulta és constituïda per decret per part del President de la Junta, abans de sis mesos de l'entrada en vigor de la present llei, i és composta per:

- a) el President de la Junta regional, o bé el seu delegat;
- b) l'assessor regional competent en matèria d'instrucció i cultura, o bé el seu delegat;
- c) un representant de cadascun dels tres municipis esmentats en l'article 2, un per municipi, designats pel Consell municipal;
- d) un representant designat pel Consell de la Comunitat Walser Alta Vall del Lys;
- e) tres representants de les associacions culturals walser, designats pel Centro Studi e Cultura Walser de la Vall d'Aosta amb seu a Gressoney-Saint-Jean;

3. La Consulta elegix de forma interna un president i un vice-president.

4. Els representats esmentats al punt 2, lletres c), d), e), seran renovats en cada renovació de l'òrgan competent que en deliberi la designació.

5. A les tasques de la Consulta també hi podran ser convocats a participar administradors, funcionaris i experts competents en la matèria objecte de l'ordre del dia.

6. La Consulta desenvolupa funcions d'observatori, consultives i de proposta en matèria de les actuacions de la present llei. Aquesta presentarà parers i propostes, també a través de relacions pertinents amb la Junta regional;

7. La Consulta és convocada pel seu president almenys un cop l'any i ha de ser igualment convocada a requeriment del president, o per la majoria dels seus components.

La present llei serà publicada pel Butlletí Oficial de la Regió.

Tothom resta obligat a observar-la i fer-la observar com a llei de la Regió Autònoma de la Vall d'Aosta.

Aosta, 19 d'agost del 1998.

Pel president, l'assessor delegat VICQUÉRY.

(adapted text)

Regional Law n.47, 19th August, 1998.

On the safeguard of the linguistic and cultural traditions and characteristics of the Walser communities of Valle del Lys.

THE REGIONAL COUNCIL has approved;

THE PRESIDENT OF THE REGIONAL ASSEMBLY promulgates

the following law:

Article 1 (Purposes)

1. With the present law, the Region identifies, in application of the art. 40 bis of the special Statute, the towns of Valle del Lys in which territory dwell the German speaking population belonging to the Walser community, and dictates the fundamental principles by which the actions aimed at supporting the safeguard of the aforementioned population's features and linguistic traditions intend to be inspired.

Article 2 (Identification of the towns)

1. In application of what is provided in article 1, the Region identifies the towns of Gressoney-La-Trinité, Gressoney-Saint-Jean and Issime, which are the German speaking populations of Valle de Lys belonging to the Walser community.

Article 3 (principles and fields of the regional engagements)

1. In the field of legislative and administrative competences, the Region promotes and undertakes the protection and assesment of the linguistic and cultural patrimony of the Walser community, by means of appropriate contributions and the corresponding normative adaptations, as well as through the support to autonomous and specific initiatives carried out by those local bodies, institutions and associations developing a qualified and continuous activity at the local level, and having an appropriate organization.

2. In order to fulfil the purposes and actions referred to in the preceding section, it is considered as fundamental:

- a) The conservation and assesment of the Walser community traditions, paying special attention to toponimy, the artistic and architectural patrimony, religious life, habits and customs, and to the natural and social environment.
- b) The consolidation and development of economical activities and important productions aimed to foster the native population remaining in their birthplace in order to maintain the ethnic, linguistic and cultural identity of the Walser community.
- c) The progressive introduction, along with the official language of the Region, of the German language into the offices of local bodies, as well as in those of the regional administration present in the territory corresponding to the towns referred to in art. 2.
- d) The teaching of German language in the schools sited in the towns of the territory, as well as the organizational and programmatic procedures necessary to adapt the educational actions to the socio-economical demands, the development of the population and the enrichment of their culture and languages.

- e) The increase of the initiatives aimed to the study, research and documentation on the Walser culture, either in relation with other local institutions, such as the Centro Studi e Cultura Walser della Valle d'Aosta, sited in Gressoney-Saint-Jean, and the Associazione Augusta, sited in Issime, or by means of organizational structures and appropriate services.
- f) The development of ways of cooperation with cultural associations and institutions;
- g) The support to ways of collaboration and exchange with other existing Walser or German speaking populations, even outside the Republic.
- h) The support to the production and diffusion, by means of the media, of programmes concerning the Walser linguistic and cultural traditions, even through the reception of television or radio programmes in German.

Article 4 (Permanent Consultation body for the safeguard of the Walser language and culture)

1. The Region, in order to promote the full participation of the Walser population living in the aforementioned towns in article 2 into the initiatives aimed at the effectiveness of the present law, establishes, along with the Presidency of the Regional Council, the Permanent Consultation body for the safeguard of the Walser language and culture.

2. The Consultation is constituted by decree by the President of the Council, six months after the enforcement of the present law, and is formed by:

- a) The president of the regional Council, or his/her delegate;
- b) The regional Advisor competent in instruction and cultural matters, or his/her delegate;
- c) a representative from each of the three towns referred to in article 2, one for each town, designated by the Town Council;
- d) a representative designated by the Council of the Walser Community Alta Valle del Lys;
- e) three representatives from the Walser cultural associations, designated by the Centro Studi e Cultura Walser della Valle d'Aosta sited in Gressoney-Saint-Jean.

3. The Consultation internally elects a president and a vice president.

4. The representatives referred to in section 2, subsections b), c), d) will therefore be renewed at every renewal of the competent body entrusted with the designation.

5. The Consultation's workshops may also count on the participation of administrators, public officials and competent experts on the areas scheduled in the order of the day.

6. The Consultation will have observing, proposing and consultative functions regarding the actions carried out by the present law. This body elaborates proposals and estimations, also by means of pertinent collaborations with the regional Council.

7. The Consultation will be summoned by its president at least once a year, and must as well be summoned at any request from the president of the regional Council or the majority of its members.

The present law will be published in the Official Bulletin of the Region.

It is everyone's duty to observe and make observe it as a law of the Autonomous Region Valle d'Aosta.

Aosta, 19th August, 1998.

By the president, delegate advisor VICQUÉRY.

MINISTÉRIO DA EDUCAÇÃO

Despacho Normativo n.º 35/99

A Lei nº 7/99, de 29 de Janeiro, reconhece o direito a preservar e promover a língua mirandesa, enquanto património cultural, instrumento de comunicação o de reforço de identidade da terra de Miranda.

Nos termos dos artigos 3.º e 5.º da mesma lei, cabe regulamentar o direito à aprendizagem do mirandês, bem como o necessário apoio logístico, técnico e científico.

Assim, determina-se:

1 – Aos alunos dos "estabelecimentos dos ensinos básico e secundário do concelho de Miranda do Douro é facultada a aprendizagem do mirandês, com vertente de enriquecimento do currículo.

2- A disponibilização da oferta referida no número anterior compete aos estabelecimentos dos ensinos básico e secundário do conselho de Miranda do Douro, mediante o desenvolvimento de projectes que visem preservar e promover a língua mirandesa.

2.1 - Os projectos devem contemplar finalidades e metodologias pedagógicas, bem como a identificação dos meios e dos recursos necessários, nomeadamente no âmbito da formação de professores.

2.2 – Os projectos são aprovados pelos directores dos Departamentos da Educação Básica e do Ensino Secundário, conforme os níveis de ensino em que incidem, após parecer favorável do director regional de Educação do Norte,

2.3 – Os projectos podem desenvolver-se em parceria com entidades da comunidade local, designadamente com o município e associações culturais, mediante a celebração de protocolos de cooperação.

3 - Os competentes serviços centrais e regionais do Ministério da Educação prestam o apoio logístico, técnico e científico que se apresentar adequado ao desenvolvimento dos projectos a que se refere o presente despacho.

Ministério de Educação, 5 de Julho de 1999. -
O Ministro da Educação, Eduardo Carrega Marçal Grilo.

MINISTERI D'EDUCACIÓ

Despatx Normatiu No. 35/99

La llei No. 7/99, de 29 de Gener, reconeix el dret de preservar i promoure la llengua mirandesa, en tant que patrimoni cultural, instrument de comunicació i de reforç de la identitat de la terra de Miranda.

En els terminis dels articles 3è i 5è de la mateixa llei, cal reglamentar el dret a l'aprenentatge del mirandès, així com el necessari recolzament logístic, tècnic i científic.

Així, es determina:

1. Els alumnes dels establiments d'ensenyament bàsic i secundari del consell de Miranda do Douro tenen la facultat d'aprendre el mirandès, com a font d'enriquiment del currículum.
2. La posada a disposició de l'oferta referida a l'article anterior correspon als establiments d'ensenyament bàsic i secundari del consell de Miranda do Douro, mitjançant el desenvolupament de projectes adreçats a la preservació i la promoció de la llengua mirandesa.
 - 2.1. Els projectes han de contemplar finalitats i metodologies pedagògiques, així com la identificació dels mitjans i dels recursos necessaris, especialment en l'àmbit de la formació de professorat.
 - 2.2. Els projectes són aprovats pels directors dels Departaments d'Educació Bàsica i d'Ensenyament Secundari, d'acord amb els nivells d'ensenyament en els que incideixin, després que el director regional d'Educació del Nord n'hagi informat favorablement.
 - 2.3. Els projectes poden desenvolupar-se en coordinació amb entitats de la comunitat local, de manera especial amb el municipi i les associacions culturals, mitjançant la celebració de protocols de cooperació .
3. Els serveis centrals i regionals competents del Ministeri d'Educació donen el suport logístic, tècnic i científic que es consideren adequats per al desenvolupament dels projectes als que fa referència el present despatx.

Ministeri d'Educació, 5 de juliol de 1999. El Ministre d'Educació , Eduardo Carrega Marçal Grilo.

MINISTRY OF EDUCATION

Normative Document num. 35/99

The law num. 7/99, 29 of January, recognises the right to preserve and promote the Mirandese language as long as it is a cultural heritage, and an instrument of communication and reinforcement of the identity of the Mirandese land.

According to the provisions corresponding to articles 3rd and 5th of this law, the right to learning Mirandese must be regulated, as well as its necessary logistic, technical and scientific support.

Therefore, it is stated that:

1. Students attending primary and secondary education in schools of the Council of Miranda do Douro have the faculty to learn the Mirandese language, as a source of curriculum enrichment.
2. The availability of the instructive offer referred to in the preceding clause corresponds to those primary and secondary schools of the Council of Miranda do Douro by means of the development of projects aimed at the preservation and the promotion of the Mirandese language.
 - 2.1. The projects must consider methodological and pedagogical purposes, so as the identification of the necessary means and resources, especially in the field of teachers' training.
 - 2.2. The projects will be approved by the principals of the Basic Education departments and Secondary School departments, according to the level to which they influence, after having been favourably reported by the regional director of Northern Education.
 - 2.3. Projects may be developed in coordination with bodies from the local community, specially with the town council and cultural associations, by means of cooperation protocols.
3. Qualified regional and central services of the Ministry of Education will provide the logistic, technical and scientific support which is considered appropriate for the development of the projects referred to in the present document.

Ministry of Education, 5th July, 1999. The Minister of Education, Eduardo Carrega Marçal Grilo.

TEXTOS APROBADOS POR EL PARLAMENTO EUROPEO

en la sesión del jueves 16 de marzo de 2000

Carta de derechos fundamentales de la Unión Europea

A5-0064/2000

Resolución del Parlamento Europeo sobre la elaboración de una Carta de los Derechos Fundamentales de la Unión Europea (C5-0058/1999 - 1999/2064(COS))

El Parlamento Europeo,

- Vista la decisión del Consejo Europeo sobre la elaboración de una Carta de los Derechos Fundamentales de la Unión Europea (C5-0058/1999),
- Considerando su función de representante de los pueblos de la Unión Europea,
- Considerando que la Unión debe "reforzar la protección de los derechos e intereses de los nacionales de sus Estados miembros mediante la creación de una ciudadanía de la Unión" (artículo 2 del Tratado UE),
- Considerando que la Unión debe respetar los derechos fundamentales "tal y como resultan de las tradiciones constitucionales comunes a los Estados miembros como principios generales del Derecho comunitario" (artículo 6 del Tratado UE),
- Vistos el Preámbulo de la Carta de las Naciones Unidas y la Declaración Universal de los Derechos Humanos proclamada por la Asamblea General de las Naciones Unidas en su Resolución 217 A (III) de 10 de diciembre de 1948 en París,
- Considerando sus numerosas iniciativas en el ámbito de los derechos fundamentales y de los ciudadanos, en particular su Resolución de 12 de abril de 1989 sobre la Declaración de los derechos y libertades fundamentales de 12 de abril de 1989¹,
- Considerando sus iniciativas en favor de una Constitución de la Unión Europea, en particular su Resolución de 12 de diciembre de 1990 sobre los fundamentos constitucionales de la Unión Europea², y su Resolución de 10 de febrero de 1994 sobre la Constitución de la Unión Europea³,
- Vistas las conclusiones del Consejo Europeo de Colonia y las del Consejo de Tampere,
- Vista su Resolución de 16 de septiembre de 1999 sobre la elaboración de una Carta de los Derechos Fundamentales⁴,
- Vista su Resolución de 27 de octubre de 1999 sobre el Consejo Europeo de Tampere⁵,

1 DO C 120 de 16.5.1989, pág. 51.

2 DO C 19 de 28.1.1991, pág. 65.

3 DO C 61 de 28.2.1994, pág. 155.

4 DO C 54 de 25.2.2000, pág. 93.

5 Textos aprobados de esa fecha, punto 15.

- Considerando la importancia sobresaliente de la próxima ampliación de la Unión y de la Conferencia Intergubernamental,
 - Visto el acto de constitución de la Convención competente para la elaboración de una Carta de los Derechos Fundamentales de la Unión Europea, que tuvo lugar el 17 de diciembre de 1999 en Bruselas,
 - Visto el apartado 1 del artículo 47 de su Reglamento,
 - Visto el informe de la Comisión de Asuntos Constitucionales y las opiniones de la Comisión de Libertades y Derechos de los Ciudadanos, Justicia y Asuntos Interiores, Comisión de Asuntos Exteriores, Derechos Humanos, Seguridad Común y Política de Defensa, de la Comisión de Empleo y Asuntos Sociales de la Comisión de Asuntos Jurídicos y Mercado Interior y de la Comisión de Derechos de la Mujer e Igualdad de Oportunidades (A5-0064/2000),
- A. Considerando que "la Unión se basa en los principios de libertad, democracia, respeto de los derechos humanos y de las libertades fundamentales y el Estado de Derecho" (artículo 6 del Tratado UE),
 - B. Considerando que la realización de "una unión cada vez más estrecha entre los pueblos de Europa" (artículo 1 del Tratado UE) y el mantenimiento y desarrollo de la Unión como "espacio de libertad, seguridad y justicia" (artículo 2 del Tratado UE) se fundamentan en el respeto general y pleno de la dignidad del ser humano, que es única, igual para todos e inviolable,
 - C. Considerando que la Unión debe respetar "los derechos fundamentales tal y como se garantizan en el Convenio Europeo para la Protección de los Derechos Humanos y de las Libertades Fundamentales firmado en Roma el 4 de noviembre de 1950, y tal y como resultan de las tradiciones constitucionales comunes a los Estados miembros y de los principios generales del Derecho comunitario" (artículo 6 del Tratado UE),
 - D. Considerando que determinados derechos específicos ya se encuentran consagrados en los Tratados,
 - E. Considerando que los derechos, las libertades fundamentales que resultan necesariamente del reconocimiento de la dignidad humana requieren una protección jurídica amplia y efectiva y garantías jurídicas eficaces,
 - F. Considerando que la primacía del Derecho de la Unión y los amplios poderes de sus instituciones frente a los individuos hacen necesario reforzar la protección de los derechos fundamentales a escala de la Unión Europea,
 - G. Considerando que el desarrollo de las competencias de la Unión y de la Comunidad Europea, en particular en los ámbitos sensibles de la seguridad interior, a la vista de los limitados controles parlamentario y jurisdiccional existentes en este ámbito ponen de manifiesto la urgente necesidad de una Carta Europea de los Derechos Fundamentales,
 - H. Considerando que es necesario velar por que el desarrollo de la Unión no se traduzca en un desequilibrio entre el objetivo de la seguridad y los principios de la libertad y del Derecho,
 - I. Considerando que, en el marco tanto del Tratado de la Unión y como del Derecho comunitario, los derechos fundamentales pueden verse restringidos sin aprobación

parlamentaria, aunque esto contradiga a las tradiciones constitucionales comunes a los Estados miembros,

- J. Considerando que, aun cuando haya limitaciones autorizadas de los derechos fundamentales, no se podrá modificar en ningún caso su contenido fundamental,
- K. Considerando que el aspecto económico de la integración europea debe completarse en lo sucesivo con una verdadera unión política, democrática y social,
- L. Considerando que se deben reforzar y desarrollar los derechos sociales fundamentales a escala de la Unión Europea,
- M. Considerando que la política exterior y de seguridad común de la Unión, en la perspectiva de la defensa común debe ser acorde con los derechos fundamentales,
- N. Considerando que el desarrollo en ámbitos como el de la biotecnología o el de la tecnología de la información puede dar lugar a nuevos conflictos en materia de derechos fundamentales que conviene resolver sobre la base de un consenso europeo en el ámbito de los derechos fundamentales y que un consenso a nivel europeo sobre los derechos fundamentales significa una contribución importante a una solución global del problema;
- O. Considerando que existen indicios preocupantes del aumento del racismo y la xenofobia,
- P. Considerando que es importante que la Unión Europea y sus Estados miembros, al tiempo que respetan el papel de todas lenguas nacionales, atiendan a la protección de la diversidad de lenguas y culturas en Europa, en especial las regionales y las minoritarias, y que a tal efecto garanticen a los ciudadanos de la Unión, mediante los canales de apoyo adecuados, el mantenimiento y desarrollo de las lenguas y culturas que les son propias tanto en el ámbito privado como en el público,
- Q. Considerando que se ha de mantener el derecho de toda persona al asilo, de conformidad con lo dispuesto en la Convención de Ginebra sobre el Estatuto de los Refugiados,
- R. Considerando que una Carta de los Derechos Fundamentales de la Unión Europea, al igual que las disposiciones nacionales en materia de derechos fundamentales no debe estar en contraposición alguna con el Convenio Europeo de Derechos Humanos,
- S. Considerando que la adhesión de la Unión al Convenio Europeo de Derechos Humanos, tras las necesarias modificaciones del Tratado UE, significaría un paso de gran importancia para el fortalecimiento de la protección de los derechos fundamentales en la Unión,
- T. Considerando que la realización de una unión cada vez más estrecha entre los pueblos de Europa está indisolublemente vinculada con la tarea del desarrollo de los derechos fundamentales, los derechos de los ciudadanos, es decir, los derechos políticos, económicos y sociales asociados a la ciudadanía de la Unión,
- U. Considerando que una Carta de los Derechos Fundamentales que se redujera a una proclamación no vinculante y que, además, se limitara a una enumeración de derechos vigentes defraudaría las legítimas expectativas de los ciudadanos,
- W. Considerando que la Carta de los Derechos Fundamentales debe concebirse como elemento fundamental de un proceso necesario para dotar a la Unión Europea de una Constitución,

1. Acoge favorablemente la elaboración de una Carta de los Derechos Fundamentales de la Unión Europea que contribuirá a definir un patrimonio colectivo de valores y principios, así como un sistema compartido de derechos fundamentales, dentro del cual se reconocerán los ciudadanos y podrán extraer su inspiración las políticas de la Unión, tanto en su propio seno como frente a países terceros, y se congratula en consecuencia de los progresos realizados desde la celebración del Consejo Europeo de Tampere, en particular la creación de la Convención constituida por representantes de los Jefes de Estado y de Gobierno, del Parlamento Europeo, de los Parlamentos de los Estados miembros y de la Comisión;
2. Constata que, el establecimiento de un catálogo europeo vinculante de derechos fundamentales, confiere al proceso de integración europea un fundamento jurídico y ético más sólido, clarifica la base común que existe en lo que se refiere al Estado de derecho y aporta mayor transparencia y claridad para el ciudadano;
3. Expresa su pleno apoyo a la elaboración de la Carta de los Derechos Fundamentales de la Unión Europea;
4. Señala que el reconocimiento y la definición jurídica de los derechos fundamentales y de los derechos de los ciudadanos constituyen misiones esenciales de los Parlamentos;
5. Invita a su delegación en la Convención encargada de la elaboración del proyecto de Carta a defender activamente las recomendaciones de la presente resolución;
6. Se propone decidir en el momento oportuno, mediante votación en sesión plenaria, sobre la aprobación de la Carta y juzga conveniente dar a conocer con la necesaria antelación sus objetivos en relación con la Carta de los Derechos Fundamentales, tal como se expresan a continuación;
7. Manifiesta con toda claridad que subordina en un grado muy elevado su aprobación definitiva de una Carta de los Derechos Fundamentales al cumplimiento de las siguientes condiciones:
 - a. La Carta debe adquirir pleno carácter vinculante mediante su inclusión en el Tratado de la Unión Europea ;
 - b. Toda enmienda a la Carta ha de someterse al mismo procedimiento aplicado a su elaboración, incluyendo el derecho formal de dictamen conforme del Parlamento Europeo;
 - c. Debe incluir una cláusula de reserva que exija la aprobación del Parlamento para cualquier restricción de los derechos fundamentales, cualesquiera que sean las circunstancias;
 - d. Debe incluir una cláusula en la que se precise que ninguna de sus disposiciones podrá ser interpretada de forma restrictiva en relación con la protección garantizada por el apartado 2 del artículo 6 del Tratado Unión Europea;
 - e. Debe incluir derechos fundamentales como el derecho de asociación sindical y el derecho de huelga;
 - f. Debe proclamar la indivisibilidad de los derechos fundamentales, incluyendo en su ámbito de aplicación a todas las instituciones y órganos de la Unión Europea y todas las políticas de la misma, incluidas las del segundo y tercer pilar, en el marco de las competencias y funciones que le han sido atribuidas por los Tratados;
 - g. Debe tener fuerza vinculante para los Estados miembros al aplicar o transponer las disposiciones de Derecho comunitario;

- h. Debe poseer un carácter innovador, ofreciendo protección jurídica a todas las personas en la Unión Europea frente a las nuevas amenazas que pesan sobre los derechos fundamentales, como por ejemplo en los ámbitos de las tecnologías de la información y de la biotecnología y confirme como parte integrante de los derechos fundamentales, particularmente los derechos de la mujer, la cláusula general de no discriminación y la protección del medio ambiente;
8. Acuerda organizar un coloquio científico, con objeto de asesorar al Parlamento, y celebrar audiencias públicas con representantes de la sociedad civil;
 9. Se propone apoyar enérgicamente toda iniciativa para un amplio debate social en los Estados miembros en el que participen los interlocutores sociales, las ONG y otros representantes de la sociedad civil;
 10. Desea que se reconozca la contribución que las organizaciones de la sociedad civil pueden aportar al proceso de elaboración de la Carta;
 11. Propone que se conceda a los Estados candidatos a la adhesión el estatuto de observadores en la Convención encargada de la elaboración de la Carta y que se establezca un diálogo permanente con dichos Estados en el marco de la Conferencia Europea;
 12. Hace hincapié en que la Carta no debe sustituir o debilitar las disposiciones de los Estados miembros en materia de derechos fundamentales ni menoscabar la eficacia de las mismas;
 13. Manifiesta su apoyo al acuerdo de la Convención de que se elabore la Carta partiendo del supuesto de que ésta poseerá plena eficacia jurídica;
 14. Subraya la necesidad de incluir en la Carta, junto a los derechos que ya están consagrados en el Tratado Unión Europea, las normas aplicables a la Unión de los convenios internacionales firmados por los Estados miembros en el marco de las Naciones Unidas, del Consejo de Europa, de la Organización Internacional del Trabajo y de la Organización para la Seguridad y Cooperación en Europa;
 15. Pide a la Conferencia Intergubernamental que:
 - a) incluya en su orden del día la incorporación al Tratado de la Unión Europea de la Carta de los Derechos Fundamentales, teniendo en cuenta el papel fundamental que juega en la realización de una Unión cada vez más estrecha entre los pueblos de Europa;
 - b) haga posible que la Unión se adhiera al Convenio Europeo de Derechos Humanos con objeto de establecer una estrecha colaboración con el Consejo de Europa para evitar por todos los medios adecuados posibles conflictos o solapamientos entre el Tribunal de Justicia de las Comunidades Europeas y el Tribunal Europeo de los Derechos Humanos;
 - c) añada la mención de la Carta social europea y de los convenios esenciales de la OIT y de las Naciones Unidas a la referencia del Convenio europeo de los derechos humanos a que se refiere el artículo 6 del TUE;
 - d) permitir a todas las personas que se encuentran bajo su protección poder recurrir ante el Tribunal de Justicia de las Comunidades Europeas ampliando los mecanismos de control jurisdiccional actualmente vigentes;

16. Encarga a su Presidenta que transmita la presente resolución a la Convención encargada de la elaboración de la Carta de los derechos fundamentales de la Unión Europea, a la Conferencia Intergubernamental, al Consejo, a los Parlamentos de los Estados miembros, a la Comisión, al Tribunal de Justicia de las Comunidades Europeas y al Tribunal Europeo de los Derechos Humanos.

at the sitting of Thursday 16 March 2000

EU Charter of Fundamental Rights

A5-0064/2000

European Parliament resolution on the drafting of a European Union Charter of Fundamental Rights (C5-0058/1999 – 1999/2064(COS))

The European Parliament,

- having regard to the decision of the European Council on the drafting of a European Union Charter of Fundamental Rights (C5-0058/1999),
- having regard to its position as representative of the peoples of the European Union,
- considering that the Union should strengthen the protection of the rights and interests of the nationals of its Member States through the introduction of a citizenship of the Union (Article 2 of the EU Treaty),
- having regard to the fact that the Union must respect fundamental rights "as they result from the constitutional traditions common to the Member States, as general principles of Community law" (Article 6 of the EU Treaty),
- having regard to the Preamble of the United Nations Charter and the Universal Declaration on Human Rights adopted by the UN General Assembly in its resolution 217 A (III) on 10 December 1948 in Paris,
- having regard to its numerous initiatives in the matter of fundamental and citizens' rights, in particular to its resolution of 12 April 1989 on the Declaration of Fundamental Rights and Freedoms¹,
- having regard to its initiatives in the matter of a constitution for the European Union, in particular its resolution of 12 December 1990 on the constitutional basis of European Union² and its resolution of 10 February 1994 on the Constitution of the European Union³,
- having regard to the conclusions of the Cologne European Council and the conclusions of the Tampere European Council,
- having regard to its resolution of 16 September 1999 on the drawing up of a Charter of Fundamental Rights⁴,

1 OJ C 120, 16.5.1989, p. 51.

2 OJ C 19, 28.1.1991, p. 65.

3 OJ C 61, 28.2.1994, p. 155.

4 OJ C 54, 25.2.2000, p. 93.

- having regard to its resolution of 27 October 1999 on the European Council meeting in Tampere⁵,
 - having regard to the outstanding importance of the forthcoming enlargement of the Union and the Intergovernmental Conference,
 - having regard to the setting-up on 17 December 1999 in Brussels of the Convention to draft a European Union Charter of Fundamental Rights,
 - having regard to Rule 47(1) of its Rules of Procedure,
 - having regard to the report of the Committee on Constitutional Affairs and the opinions of the Committee on Foreign Affairs, Human Rights, Common Security and Defence Policy, the Committee on Citizens' Freedoms and Rights, Justice and Home Affairs, the Committee on Legal Affairs and the Internal Market, the Committee on Women's Rights and Equal Opportunities, the Committee on Petitions and the Committee on Employment and Social Affairs (A5-0064/2000),
- A. whereas the Union is founded on the principles of liberty, democracy, respect for human rights and fundamental freedoms and the rule of law (Article 6 of the EU Treaty),
 - B. whereas the creation of an ever closer Union among the peoples of Europe (Article 1 of the EU Treaty) and the maintenance and development of the Union as an area of freedom, security and justice (Article 2 of the EU Treaty) are based on general and absolute respect for human dignity, which is unique to each person, yet common to all, and inviolable,
 - C. whereas the Union must respect 'fundamental rights, as guaranteed by the European Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms signed in Rome on 4 November 1950 and as they result from the constitutional traditions common to the Member States, as general principles of Community law' (Article 6 of the EU Treaty),
 - D. whereas some specific rights are already enshrined in the Treaties,
 - E. whereas the fundamental freedoms and rights unavoidably stemming from the recognition of human dignity require genuine, comprehensive legal protection and effective legal guarantees,
 - F. whereas the primacy of Union law and significant powers of its institutions, which affect individuals, make it necessary to strengthen the protection of fundamental rights at European Union level,
 - G. whereas the increase in the powers of the Union and the European Community, especially in the sensitive field of internal security, together with the limits on parliamentary or judicial controls in that field, make it obvious that there is an urgent need for a European Charter of Fundamental Rights,
 - H. whereas as the Union develops an imbalance must not be created between the objective of security and the principles of freedom and law,
 - I. whereas fundamental freedoms can be restricted without parliamentary approval, both in the framework of the Union Treaty and of Community law, despite the fact that this is incompatible with the constitutional traditions common to the Member States,

5 Texts adopted at that Sitting, point 15.

- J. whereas, even in the case of legitimate restrictions of fundamental rights, the inherent nature of such rights may in no case be infringed,
- K. whereas the economic aspect of European integration must henceforth be supplemented by a genuine political, democratic and social union,
- L. whereas fundamental social freedoms ought to be strengthened and developed at European Union level,
- M. whereas the Union's common foreign and security policy, which will in future include defence, must be developed in compliance with fundamental rights,
- N. whereas new conflicts with fundamental freedoms can arise from developments in, for example, biotechnology or information technology, and whereas a consensus on fundamental rights at European level constitutes an important contribution towards finding a global solution to the problem,
- O. whereas there are serious indications of a rise in racism and xenophobia,
- P. whereas it is important that, while respecting the role of every national language, the European Union and its Member States attend to the protection of the diversity of the languages and cultures of Europe, especially regional and minority languages and cultures, and to this end guarantee to the citizens of the Union, through appropriate means of support, that they can maintain and develop their own languages and cultures in the public and private domain,
- Q. whereas the human right to asylum must be maintained according to the provisions of the Geneva Refugee Convention,
- R. whereas a European Union Charter of Fundamental Rights, in the same way as national provisions concerning fundamental rights, should not in any way conflict with the European Convention on Human Rights,
- S. whereas the Union's accession to the European Convention on Human Rights following the necessary amendments to the Treaty on European Union would represent an important step towards the strengthening of the protection of fundamental rights in the Union,
- T. whereas the creation of an ever closer union among the peoples of Europe is inseparably linked with the task of increasing, in addition to fundamental rights, citizens' rights, namely the political, economic and social rights associated with Union citizenship,
- U. whereas a charter of fundamental rights constituting merely a non-binding declaration and, in addition, doing no more than merely listing existing rights, would disappoint citizens' legitimate expectations,
- V. whereas the Charter of Fundamental Rights should be regarded as a basic component of the necessary process of equipping the European Union with a constitution,
- 1. Welcomes the drafting of a European Union Charter of Fundamental Rights, which will contribute to defining a collective patrimony of values and principles and a shared system of fundamental rights which bind citizens together and underpin the Union's internal policies and its policies involving third countries; welcomes therefore the progress made in this connection since the European Council meeting in Tampere, in particular the establishment of the joint

Convention composed of representatives of the Heads of State and Government, the European Parliament, the parliaments of the Member States and the Commission;

2. Notes that the establishment of a binding European list of fundamental rights will confer a more secure legal and moral basis on the process of European integration, will give concrete form to the common basis that exists at the level of the constitutional state and will provide more transparency and clarity for citizens;
3. Offers its full support and cooperation in drafting the Charter of Fundamental Rights of the European Union;
4. Notes that the recognition and shaping of fundamental and citizens' rights is one of the primary tasks of parliaments;
5. Calls on its delegation to the Convention drafting the charter vigorously to defend the position set out in this resolution;
6. Intends to vote in plenary on the adoption of the Charter at the appropriate time and deems it advisable to publish in advance its objectives regarding the Charter of Fundamental Rights as set out hereunder;
7. Points out that its final assent to a Charter of Fundamental Rights depends to a large extent upon whether the charter:
 - (a) has fully binding legal status by being incorporated into the Treaty on European Union;
 - (b) subjects any amendment to the Charter to the same procedure as its original drafting, including the formal right of assent for the European Parliament;
 - (c) contains a clause, requiring the consent of the European Parliament whenever fundamental rights are to be restricted in any circumstances whatsoever;
 - (d) contains a clause stipulating that none of its provisions may be interpreted in a restrictive manner with regard to the protection guaranteed by Article 6(2) of the Treaty on European Union;
 - (e) includes such fundamental rights as the right of association in trade unions and the right to strike;
 - (f) recognises that fundamental rights are indivisible by making the charter applicable to all the European Union's institutions and bodies and all its policies, including those contained in the second and third pillars in the context of the powers and functions conferred upon it by the Treaties;
 - (g) is binding upon the Member States when applying or transposing provisions of Community law;
 - (h) is innovative in nature by also giving legal protection to the peoples of the European Union in respect of new threats to fundamental rights, for example from the fields of information technology and biotechnologies, and confirms, as an integral part of fundamental rights, and especially women's rights, the general non-discrimination clause and environmental protection;

8. Resolves to hold a scientific colloquium to advise Parliament and to carry out public hearings of representatives of society in general;
9. Will strongly support initiatives for a broad societal discussion in the Member States, involving social partners, NGOs and other representatives of civil society;
10. Calls for recognition of the contribution that can be made by organisations representing civil society to the drafting of the Charter;
11. Proposes to grant the States applying for accession observer status in the Convention drafting the Charter and to begin a continuous exchange of opinions with them in the context of the European Conference;
12. Emphasises that the charter should not replace or weaken Member States' provisions concerning fundamental rights;
13. Supports the agreement reached by the Convention that the charter should be drafted on the presumption that it will have full legal force;
14. Emphasises the need to incorporate in the charter, in addition to the rights already enshrined in the EU Treaty, the standards applicable to the Union that are set out in the international conventions signed by the Member States within the context of the United Nations, the Council of Europe, the International Labour Organisation and the Organisation for Security and Cooperation in Europe;
15. Calls upon the IGC to:
 - (a) put the incorporation into the Treaty of the Charter of Fundamental Rights on its agenda and to give it at that conference the position which it deserves in view of its paramount importance for an ever closer union among the peoples of Europe;
 - (b) enable the Union to become a party to the ECHR so as to establish close cooperation with the Council of Europe, whilst ensuring that appropriate action is taken to avoid possible conflicts or overlapping between the Court of Justice of the European Communities and the European Court of Human Rights;
 - (c) add a reference to the European Social Charter and to the appropriate ILO and UN conventions to the reference to the European Convention on Human Rights in Article 6 of the Treaty on European Union;
 - (d) give all persons protected under the charter access to the Court of Justice of the European Communities by supplementing existing mechanisms for judicial review;
16. Instructs its President to forward this resolution to the Convention responsible for drafting the European Union Charter of Fundamental Rights, the Intergovernmental Conference, the Council, the parliaments of the Member States, the Commission and the Court of Justice and the European Court of Human Rights.

Rechtssatz/Text

Typ

VfGH Erkenntnis

Geschäftszahl

G2/00

Datum

20000309

Sammlungsnummer

Index

70 Schulen

70/09 Minderheiten-Schulrecht

Norm

B-VG Art140 Abs5 / Fristsetzung;

Minderheiten-SchulG f Krnt §§16 Abs1;

StV St Germain 1919 Art68;

StV Wien 1955 Art7 Z2;

Rechtssatz

Aufhebung von Teilen des Minderheiten-SchulG f Krnt betreffend die im Hinblick auf den StV Wien 1955 unzulässige Beschränkung des Anspruchs auf Elementarunterricht in slowenischer Sprache auf die ersten drei Schulstufen der Volksschule

Im ersten Satz des §§16 Abs1 des Bundesgesetzes vom 19.03.59, womit für das Bundesland Kärnten Vorschriften zur Durchführung der Minderheiten-Schulbestimmungen des Österreichischen Staatsvertrages getroffen werden (Minderheiten-Schulgesetz für Kärnten), BGBl 101/1959 idF BGBl 326/1988, 35/1990 und 420/1990, werden die Worte "ersten drei" im ersten Halbsatz sowie der zweite Halbsatz als verfassungswidrig aufgehoben.

Ein Elementarunterricht in slowenischer Sprache ist dann nicht mehr gewährleistet, wenn Slowenisch - wenn auch als Pflichtfach - nur wie eine andere Fremdsprache unterrichtet wird, während der übrige Fachunterricht - ausgenommen der Religionsunterricht - in deutscher Sprache erteilt wird.

Aus der Entstehungsgeschichte des StV Wien 1955 lässt sich nichts entnehmen, was auf eine Einschränkung des zweisprachigen Elementarunterrichts gegenüber dem StV St. Germain 1919 auf bestimmte Stufen der Volksschule hindeuten würde. Angesichts der Aufgabe der Volksschule, die Schüler ua zum Übertritt in mittlere und höhere Schulen zu befähigen, legt es der Zusammenhang zwischen dem Unterricht in der Volksschule und in der Mittelschule vielmehr nahe, unter Elementarunterricht jenen zu verstehen, der an die Mittelschule heranführt.

Der einfache Gesetzgeber des Minderheiten-SchulG f Krnt hat daher den Anspruch österreichischer Staatsangehöriger der slowenischen Minderheit auf Elementarunterricht in slowenischer Sprache, der dem Angehörigen der slowenischen Minderheit nur für die ersten drei Schulstufen der Volksschule gewährleistet ist, im Widerspruch zu Art7 Z2 StV Wien 1955 unzulässigerweise eingeengt.

Im Hinblick auf den Beginn des nächsten Schuljahres im September 2000 erscheint eine Fristsetzung für das Inkrafttreten der Aufhebung von sechs Monaten zu kurz. Um allfällige Vorkehrungen für die folgenden Schuljahre zu ermöglichen, hat der Verfassungsgerichtshof gemäß Art140 Abs5 B-VG für das Außerkrafttreten der als verfassungswidrig erkannten Gesetzesbestimmungen den 31.08.01 bestimmt.

(Anlaßfall: E v 09.03.00, B156/95 ua - Aufhebung der angefochtenen

Bescheide).

Schlagwörter

Schulen, Minderheiten, VfGH / Fristsetzung

Dokumentnummer

JFR/09999691/00G00002

(text adaptat a partir d'una traducció no-oficial)

Dret escolar de les minories de Caríntia

Normativa

B-GV Art. 140 Parag. 5 / Limitacions
Dret escolar de les minories de Caríntia Art. 16 Parag. 1;
StV St Germain 1919 Art. 68;
StV Viena 1955 Art. 7 Z 2;

Decisió legislativa

Eliminació d'aquells continguts de la normativa escolar de les minories de Caríntia que contradiuen la normativa decretada a STV Viena, segons la qual la limitació de l'ensenyança en eslovè als primers tres anys de l'Ensenyança primària resulta insuficient.

S'eliminen de la primera frase de l'Article 16 Paràgraf 1 de la Llei Federal del 19/03/1959, el qual determina per a l'Estat Federal de Caríntia les normes per a l'aplicació de la normativa escolar de les minories d'acord amb el contracte estatal d'Àustria (Llei escolar de les minories de Caríntia), BGDI 101 / 1959 idF BGDI 326/1988, 35/1990 i 420/1990, les paraules "tres primers (anys)" de la primera meitat de la frase i de la segona meitat de la mateixa.

Una ensenyança elemental en eslovè no estarà garantida si aquesta llengua és tan sols considerada com una altra llengua estrangera –inclús tractant-se d'una assignatura obligatòria- quan, a la vegada, tota la resta de l'ensenyança, a banda de les classes de religió, es realitza en llengua alemanya.

Analizant l'evolució històrica de la StV Viena 1955, no es pot detectar cap element que pugui suposar la limitació de l'ensenyança elemental bilingüe a tan sols unes quantes classes de l'ensenyança primària. Si es té en compte que l'objectiu principal de l'ensenyança primària és el de capacitar els alumnes per a l'accés a l'ensenyança secundària i superior, la interrelació entre l'ensenyança primària i secundària ens indica que hem d'entendre l'ensenyança elemental com a un tipus d'ensenyança que permeti realment l'accés a la secundària.

Sota aquest context es considera que la legislació escolar per a les minories a Caríntia contradiu l'article 7 Z2 StV Viena 1955 ja que limita el dret dels austríacs de la minoria eslovena a una ensenyança elemental en llengua eslovena als tres primers anys de l'ensenyança primària.

Tenint en compte l'inici del proper curs escolar del 2000, sis mesos suposen un període excessivament curt per abolir la legislació existent a Caríntia. Tanmateix, a fi d'adoptar les mesures necessàries per als pròxims anys escolars, el Tribunal Constitucional, d'acord amb l'article 140 Paràgraf 5 B-VG, ha decidit que el termini límit per a l'eliminació de les parts anticonstitucionals d'aquesta legislació serà el 31 d'agost del 2001.

(Cas: E v 09.03.00, B156/95 entre d'altres – Anul·lació d'aquesta decisió).

Paraules clau
Escoles, Minories, VfGH/Terminis

Número de document
JFR/09999691/00G00002

(adapted text from a non-official translation)

School law on the minorities in Carinthia

Regulation

B-GV Art 140 Parag. 5 / Limitations;
School law of the minorities in Carinthia Art. 16 Parag. 1;
StV St Germain 1919 Art. 68;
StV Vienna 1955 Art. 7 Z 2;

Legislative decision

Abatement of those contents within the school regulation of the minorities in Carinthia contravening the regulation resolved in StV Vienna, by which the limitation of the education in Slovene on the first three years of the Primary School is insufficient.

The first sentence of Art. 16 Paragraph 1 of the Federal Law of 19/03/1959, in which the rules for the application of the school regulation of minorities are given to the Federal State of Carinthia according to the Austrian state contract (School law of the minorities in Carinthia), BGDI 101/1959 id F BGDI 326/1988, 35/1990 and 420/1990, the words “the three first (years)” are eliminated from the first half of the sentence and from the second half of the sentence.

An elementary education in Slovene language shall not be guaranteed if it is merely considered as a foreign language –even being a compulsory subject--, as long as the rest of the education, except for the religion classes, is carried out in German language.

Considering the historical evolution of the StV Vienna 1955, one cannot sense any element implying the limitation of the elementary bilingual education on a few lessons in primary school. Taking for granted that the primary school's main objective consists in enabling pupils for the access to secondary school and high school, the interrelation between primary and secondary school indicates that one must conceive as elementary education as a type of education which should really enable the access to secondary school.

In such context, it is considered that the school legislation for minorities in Carinthia contravenes the Art. 7 Z 2 StV Vienna 1955, for it limits the rights of Austrians from the Slovene minority to an elementary education in Slovene only throughout the first three years of the primary school.

In sight of the beginning of the next 2000 school year, a six-month time is considered a too short period for the abatement of the existing legislation in Carinthia. Nevertheless, the Constitutional Tribunal, aiming at the adoption of the measures necessary for the next school years, and according to article 140 Paragraph 5 B-GV, has decided that the deadline for the abatement of the non-constitutional parts of such legislation will be the 31st August, 2001.

(Case: E v 09.03.00, B156/95 amongst others – Abatement of such Decision)

Key-words

Schools, Minorities, VfGH / Terms
Number of document
JFR/09999691/00G00002

<http://www.ciemen.org/mercator> **mercator**

DOSSIER

02

Maig 2000

May 2000

Drets lingüístics a les constitucions d'Amèrica del Sud

Linguistic Rights in South American Constitutions

INTRODUCCIÓ. Silvia Agosto i María Antonia Osés	45
INTRODUCTION. Silvia Agosto and María Antonia Osés	46
CONSTITUCIONS / CONSTITUTIONS	
Argentina / Argentina	47/48
Colòmbia / Colombia	49/50
Equador / Ecuador	51/52
Paraguai / Paraguay	53/54
Perú / Peru	55/56
Veneçuela / Venezuela	57/58

Redacció: Aureli Argemí, Virgínia Unamuno & Sergi Vilaró.

DRETS LINGÜÍSTICS A LES CONSTITUCIONS D'AMÈRICA DEL SUD

Dins del camp de recerca del dret lingüístic europeu i de les legislacions corresponents, té molta importància l'estudi del dret constitucional i comparat. És per això que proposem aquest dossier temàtic, que si bé s'allunya de les fronteres europees, pot servir com a document de referència comparativa en l'anàlisi dels processos legislatius que es produeixen a Europa. Aquest dossier té com a objectiu l'exemplificació de la forma divergent en què es tracten els drets lingüístics als Estats multilingües en algunes constitucions de països de Sud- Amèrica. Amb aquesta intenció comparem les constitucions d'Argentina, Colòmbia, Equador, Paraguai, Perú i Veneçuela.

Des de fa uns anys, les Constitucions dels països americans han començat un procés de reformes, caracteritzat, per una banda, per l'adequació legislativa a les noves realitats socials, polítiques i econòmiques, i, per l'altra, per l'adaptació a les noves tendències normatives internacionals. Així, les noves Cartes Magnes, inclouen, entre d'altres novetats, referències explícites a la diversitat cultural i lingüística que caracteritzen a les seves poblacions. La inclusió de drets que fan referència explícitament a la qüestió lingüística o, indirectament, al dret a l'educació bilingüe i bicultural, és una fet interessant en el camp dels drets individuals i col·lectius i, específicament, dels drets lingüístics en tant que drets humans.

Les Constitucions dels països d'Amèrica del Sud no poden ser considerades homogènies en quant a les seves referències als aspectes lingüístics. N'hi ha algunes, com ara la del Brasil, que inclouen un article on explícitament es menciona l'oficialitat d'una llengua, sense fer cap altra referència a les altres llengües que es parlen dins les seves fronteres. N'hi ha d'altres, però, com les Constitucions d'Argentina, Bolívia, Xile, Guayana, Surinam o l'Uruguai, que no fan cap referència a l'oficialitat d'una o de diverses llengües.

Són interessants com a contrast, per una banda, les Constitucions de Paraguai (1992), Colòmbia (1991, reformada en 1997) i del Perú (1993) i, per l'altra, les Constitucions d'Equador de 1998 i la nova Constitució de Veneçuela de 1999. Les tres primeres reconeixen com a llengües oficials tant el castellà com les llengües indígenes, però ho fan d'una manera diferent. Mentre que el Paraguai estableix la co-oficialitat explícita de la llengua castellana i la llengua guaraní per a tot el territori paraguaià i el caràcter d'Estat bilingüe, les Constitucions de Colòmbia i del Perú limiten la co-oficialitat de les llengües indígenes a les seves zones de predomini.

Oposadament, les noves Constitucions de Veneçuela (1999) i Equador (1998) estableixen l'oficialitat de la llengua castellana per a tot el territori de l'Estat, però també diuen que les llengües indígenes són d'ús oficial en els territoris que es consideren propis d'aquestes comunitats.

D'una manera menys explícita, la nova Constitució d'Argentina (1994), tot i que no estableix l'oficialitat de cap llengua, reconeix per primera vegada la diversitat ètnica i lingüística del seu territori. Segons aquesta Carta Magna, es atribueix al Congrés garantir l'educació bilingüe i intercultural, novetat que en el context argentí, amb una tradició molt forta monolingüe castellana, és una base normativa important.

LINGUISTIC RIGHTS IN SOUTH AMERICAN CONSTITUTIONS

Within the field of investigation on the European linguistic law and its corresponding legislative processes, an interesting issue to take into account is the study on constitutional and collated law. This is the reason for the edition of the present thematic paper on South American constitutions which, despite their distance from the European boundaries, may be useful as a comparative document for the analysis of the legislative processes which are taking place in Europe. The document is aimed at providing examples, through the reproduction of several South American constitutions, of the divergent ways in which linguistic rights are considered in multilingual countries. For this purpose, we have included fragments of constitutions of countries such as Argentina, Ecuador, Paraguay and Venezuela, which texts have all been object of recent modifications.

For the last several years, the constitutions of South American countries have generally developed a reforming process which have been characterized, on the one hand, by a legislative adaptation to the new social, political and economical realities and, on the other hand, to the new international normative trends. Therefore, these new constitutions include, amongst other novelties, explicit references to the population's linguistic and cultural diversity. The inclusion of rights which explicitly refer to linguistic matters or, somewhat indirectly, to the right of bilingual and bicultural education, means an interesting fact in the field of individual and collective rights and, specifically, in the field of linguistic rights as long as human rights.

The constitutions from South American countries cannot be considered homogeneous in their references to linguistic matters. Whereas the Brazilian constitution, for instance, mentions explicitly the officiality of the Portuguese language and does not refer to any other language, the constitutions from Argentina, Bolivia, Chile, Guyana, Surinam or Uruguay do not content any article referring to the officiality of one or several languages in their territories.

As a counterbalance, it is interesting to highlight, on the one hand, the constitutions of Paraguay (1992), Colombia (1991, reformed in 1997) and Peru (1993), and on the other hand that of Ecuador (1998), and the new constitution of Venezuela (1999).

The three first ones equally recognize Spanish and the indigineous languages as official languages, although in a differentiated way. Whereas the Paraguayan one establishes the explicit co-officiality between Spanish and Guaraní within the whole territory, as well as the bilingual nature of the country, the Colombian and Peruvian constitutions restrict the officiality of the indigenous languages within their areas of predominance.

On the contrary, the new constitutions of Ecuador (1998) and Venezuela (1999) establish the officiality of Spanish in all their territory, but contemplate the official use of their indigenous languages in the territories considered as their own.

In a less explicit way, the new Argentinian Constitution (1994), without establishing the officiality of any of the languages, recognizes for the first time the linguistic and ethnic diversity existing within its territories. According to this Magna Carta, it is a duty of the Congress to guarantee a bilingual and crosscultural education which, in the Argentinian context -and its strong Spanish monolingual tradition-, becomes an important normative basis.

Diu la **Constitució d'Argentina**

(<http://www.georgetown.edu/pdba/Constitutions/Argentina/argentina>)

Artículo 75:

17. Reconocer la preexistencia étnica y cultural de los pueblos indígenas argentinos.

Garantizar el respeto a su identidad y el derecho a una educación bilingüe e intercultural; reconocer la personería jurídica de sus comunidades, y la posesión y propiedad comunitarias de las tierras que tradicionalmente ocupan; y regular la entrega de otras aptas y suficientes para el desarrollo humano; ninguna de ellas será enajenable, transmisible ni susceptible de gravámenes o embargos.

Asegurar su participación en la gestión referida a sus recursos naturales y a los demás intereses que los afecten. Las provincias pueden ejercer concurrentemente estas atribuciones.

The Argentinian Constitution states:

(<http://www.georgetown.edu/pdba/Constitutions/Argentina/argentina.html>)

“Article 75:

17. To recognize the ethnic and cultural preexistence of the indigenous peoples in Argentina. To guarantee the respect towards their identity and the right to a bilingual and cross-cultural education; to recognize the legal personality of their communities, the ownership and property of the lands traditionally dwelled by them; and to regulate the delivery of other sufficient lands appropriate for human development; none of these lands can be transferred, conveyed or be open to charges or distrains.

To ensure their participation in the management of the natural resources and other concerned interests. Provinces may jointly perform such attributions”.

Diu la **Constitució de Colòmbia:**

(<http://www.georgetown.edu/pdba/Constitutions/Colombia/colombia.html>)

Art. 10. El castellano es el idioma oficial de Colombia. Las lenguas y dialectos de los grupos étnicos son también oficiales en sus territorios. La enseñanza que se imparta en la comunidades con tradiciones lingüísticas propias será bilingüe.

Art. 63. Los bienes de uso público, los parques naturales, las tierras comunales de grupos étnicos, las tierras de resguardo, el patrimonio arqueológico de la Nación y demás bienes que determine la ley, son inalienables, imprescriptibles e inembargables.

Art. 68 “Los integrantes de los grupos étnicos tendrán derecho a una formación que respete y desarrolle su identidad cultural”.

Art. 330. De conformidad con la Constitución y las leyes, los territorios indígenas estarán gobernados por concejos conformados y reglamentados según los usos y costumbres de sus comunidades y ejercerán las siguientes funciones:

1. Velar por la aplicación de las normas legales sobre usos del suelo y poblamiento de sus territorios.
2. Diseñar las políticas y los planes y programas de desarrollo económico y social dentro de su territorio, en armonía con el Plan Nacional de Desarrollo.
3. Proveer las inversiones públicas en sus territorios y velar por su debida ejecución.
4. Percibir y distribuir sus recursos.
5. Velar por la preservación de los recursos naturales.
6. Coordinar los programas y proyectos promovidos por las diferentes comunidades en su territorio.

Parágrafo. La explotación de los recursos naturales en los territorios indígenas se hará sin desmedro de la integridad cultural, social y económica de las comunidades indígenas. En las decisiones que se adopten respecto de dicha explotación, el Gobierno propiciará la participación de los representantes de las respectivas comunidades.

The Colombian Constitution states:
(<http://www.georgetown.edu/pdba/Constitutions/Colombia/colombia.html>)

Article 10. “Spanish is the official language of Colombia. The ethnic languages and dialects are also official in their territories. The education carried out in those communities with a linguistic tradition of their own will be bilingual”.

Article 63. “(...)the communal lands of the ethnic groups(...) are inalienable, unscriptible and unattachable”.

Article 68. “Members of ethnic groups will have the right to an education respecting and developing their cultural identity”.

Article 246. “Indigenous peoples’ authorities are enabled to perform jurisdictional functions in their territories, according to their own rules and proceedings, as long as they do not contravene the Constitution and the laws of the Republic”.

Article 330. “In accordance with the Constitution and the laws, indigenous territories are ruled by councils agreed and regulated according to the communities’ customs and usages, and will therefore perform the following functions:

1. To saveguard the implementation of the legal regulations on land uses and territorial settlement.
2. To carry out policies, plans and programmes on economical and social development inside their territory, in keeping with the National Programme on Development.
3. The provision of public outlays in their territories and the safeguard of its due implementation.
4. To collect and distribute their resources.
5. To saveguard the preservation of their natural resources.

Paragraph: The exploitation of the natural resources in indigenous territories will be carried out without any deterioration of the communities’ cultural, social and economical integrity. The government will propitiate the participation of representatives of the respective communities in the decisions concerning such exploitation”.

Diu la nova **Constitució d'Equador:**

(<http://www.georgetown.edu/pdba/Constitutions/Ecuador/ecuador.html>)

Art. 1.-"El Estado respeta y estimula el desarrollo de todas las lenguas de los ecuatorianos. El castellano es el idioma oficial. El quichua, el shuar y los demás idiomas ancestrales son de uso oficial para los pueblos indígenas, en los términos que fija la ley. "

Art. 62.- La cultura es patrimonio del pueblo y constituye elemento esencial de su identidad. El Estado promoverá y estimulará la cultura, la creación, la formación artística y la investigación científica. Establecerá políticas permanentes para la conservación, restauración, protección y respeto del patrimonio cultural tangible e intangible, de la riqueza artística, histórica, lingüística y arqueológica de la nación, así como del conjunto de valores y manifestaciones diversas que configuran la identidad nacional, pluricultural y multiétnica. El Estado fomentará la interculturalidad, inspirará sus políticas e integrará sus instituciones según los principios de equidad e igualdad de las culturas.

Art. 69.- El Estado garantizará el sistema de educación intercultural bilingüe; en él se utilizará como lengua principal la de la cultura respectiva, y el castellano como idioma de relación intercultural.

Art. 84.- El Estado reconocerá y garantizará a los pueblos indígenas, de conformidad con esta Constitución y la ley, el respeto al orden público y a los derechos humanos, los siguientes derechos colectivos:

1. Mantener, desarrollar y fortalecer su identidad y tradiciones en lo espiritual, cultural, lingüístico, social, político y económico.
2. Conservar la propiedad imprescriptible de las tierras comunitarias, que serán inalienables, inembargables e indivisibles, salvo la facultad del Estado para declarar su utilidad pública.
3. Mantener la posesión ancestral de las tierras comunitarias y a obtener su adjudicación gratuita, conforme a la ley.
8. A no ser desplazados, como pueblos, de sus tierras.
11. Acceder a una educación de calidad. Contar con el sistema de educación intercultural bilingüe.

The new Ecuadorian Constitution states:

(<http://www.georgetown.edu/pdba/Constitutions/Ecuador/ecuador.html>)

Article 1.- “The State respects and fosters the development of the languages of all the Ecuadorians. Quichua, Shuar and the other ancestral languages are considered official for the indigenous peoples, according to the provisions of the law”.

Article 62.- “(The State) will undertake permanent policies on the conservation, restoration, protection and respect for the cultural tangible and intangible patrimony, for the artistic, historic, linguistic and archeological welfare of the nation, as well as for the whole several values and manifestations which shape the national, multiethnic and multicultural identity. The State will foster interculturality and will inspire its laws and integrate its institutions according to the principles of cultural equity and equality”.

Article 69.- “The State will guarantee the intercultural bilingual educational system; its main instrumental language will be that of every respective culture. Spanish is the language for intercultural relationships”.

Article 84.- “The State will recognize and guarantee for indigenous peoples the respect for public order and human rights, according to the Constitution, the law and the following collective rights:

1. To maintain, develop and strengthen their identity and traditions concerning spiritual, cultural, linguistic, social, political and economical matters.
2. To preserve the unprescriptible property of communal lands, which will be unalienable, unattachable and undivisible, except for the State’s faculty to declare their public utility. (...)
3. To maintain the ancestral possession of the communal lands and to obtain their free adjudication, according to the law.
11. To have an access to quality education. To have the intercultural bilingual educational system.

Diu la **Constitució del Paraguai:**

(<http://www.georgetown.edu/pdba/Constitutions/Paraguay/paraguay.html>)

Artículo 62 - DE LOS PUEBLOS INDIGENAS Y GRUPOS ETNICOS Esta Constitución reconoce la existencia de los pueblos indígenas, definidos como grupos de cultura anteriores a la formación y organización del Estado paraguayo.

Artículo 63 - DE LA IDENTIDAD ETNICA Queda reconocido y garantizado el derecho de los pueblos indígenas a preservar y a desarrollar su identidad étnica en el respectivo hábitat. Tienen derecho, asimismo, a aplicar libremente sus sistemas de organización política, social, económica, cultural y religiosa.

Artículo 64 - DE LA PROPIEDAD COMUNITARIA Los pueblos indígenas tienen derecho a la propiedad comunitaria de la tierra, en extensión y calidad suficientes para la conservación y el desarrollo de sus formas peculiares de vida. El Estado les proveerá gratuitamente de estas tierras, las cuales serán inembargables, indivisibles, intransferibles, imprescriptibles, no susceptibles de garantizar obligaciones contractuales ni de ser arrendadas; asimismo, estarán exentas de tributo. Se prohíbe la remoción o traslado de su hábitat sin el expreso consentimiento de los mismos.

Artículo 65 - DEL DERECHO A LA PARTICIPACION Se garantiza a los pueblos indígenas el derecho a participar en la vida económica, social, política y cultural del país, de acuerdo con sus usos consuetudinarios, ésta Constitución y las leyes nacionales.

Artículo 66 - DE LA EDUCACION Y LA ASISTENCIA El Estado respetará las peculiaridades culturales de los pueblos indígenas especialmente en lo relativo a la educación formal. Se atenderá, además, a su defensa contra la regresión demográfica, la depredación de su hábitat, la contaminación ambiental, la explotación económica y la alienación cultural.

Artículo 77 - DE LA ENSEÑANZA EN LENGUA MATERNA La enseñanza en los comienzos del proceso escolar se realizará en la lengua oficial materna del educando. Se instruirá asimismo en el conocimiento y en el empleo de ambos idiomas oficiales de la República. En el caso de las minorías étnicas cuya lengua materna no sea el guaraní, se podrá elegir uno de los dos idiomas oficiales.

Artículo 140 - DE LOS IDIOMAS El Paraguay es un país pluricultural y bilingüe. Son idiomas oficiales el castellano y el guaraní. La ley establecerá las modalidades de utilización de uno y otro. Las lenguas indígenas, así como las de otras minorías, forman parte del patrimonio cultural de la Nación.

The Constitution of the Republic of Paraguay states:
(<http://www.georgetown.edu/pdba/Constitutions/Paraguay/paraguay.html>)

Article 62. "On indigenous peoples and ethnic groups. This Constitution recognizes the existence of indigenous peoples, defined as cultural groups existing previously to the formation and organization of the Paraguayan state".

Article 63. "On ethnic identity. The state recognizes and guarantees the indigenous peoples' rights to preserve and develop their ethnic identity in their respective habitat. They also have the right to the free application of their political, social, cultural and religious organization (...)".

Article 64. "On communal property. Indigenous peoples have the right to the communal property of wide and rich enough lands for the conservation and development of their traditional ways of life. The State will freely provide them with these lands, which will be unattachable, undivisible, untransferable, unprescriptible, unliable to guarantee contractual obligations or to be leased. Similarly, they will be tax-exempted. Any removal or resettlement from their habitat is prohibited without their own consent".

Article 65. "On the right to participation. It is guaranteed the right of indigenous peoples to participate in the economical, social, political and cultural life of the country, according to their customary practices, this Constitution and the national laws".

Article 66. "On education and assistance. The State will respect the cultural peculiarities of the indigenous peoples, especially concerning formal education. In addition, it will attend on the defence against demographical regression, habitat depredation, environmental contamination, economical exploitation and cultural alienation".

Article 77. "On education in the mother tongue. Primary education will be carried out in the pupil's official mother tongue. In like manner, the use and knowledge of both the official languages of the Republic will also be instructed. In those cases of ethnic minorities which first language is not Guaraní, one will be able to choose one of the two official languages".

"Article 140- "On languages. Paraguay is a multicultural and bilingual country. The official languages are Spanish and Guaraní. The law will establish the modalities of use for each of them. Indigenous languages, as well as those from other minorities, are part of the cultural patrimony of the nation."

Diu la **Constitución del Perú:**

(<http://www.georgetown.edu/pdba/Constitutions/Peru/peru.html>)

Artículo 2. 19.A su identidad étnica y cultural. El Estado reconoce y protege la pluralidad étnica y cultural de la Nación.

Artículo 17. (...) Asimismo fomenta la educación bilingüe e intercultural, según las características de cada zona. Preserva las diversas manifestaciones culturales y lingüísticas del país. Promueve la integración nacional.

Todo peruano tiene derecho a usar su propio idioma ante cualquier autoridad mediante un intérprete. Los extranjeros tienen este mismo derecho cuando son citados por cualquier autoridad

Artículo 48. Son idiomas oficiales el castellano y, en las zonas donde predominen, también lo son el quechua, el aimara y las demás lenguas aborígenes, según la ley.

Artículo 89. Las Comunidades Campesinas y las Nativas tienen existencia legal y son personas jurídicas.

Son autónomas en su organización, en el trabajo comunal y en el uso y la libre disposición de sus tierras, así como en lo económico y administrativo, dentro del marco que la ley establece. La propiedad de sus tierras es imprescriptible, salvo en el caso de abandono previsto en el artículo anterior.

El Estado respeta la identidad cultural de las Comunidades Campesinas y Nativas.

Disposición General Transitoria

I.2.-El Perú es un país pluriétnico y pluricultural

La primera visión que tiene el Proyecto concibe al Perú como país pluriétnico y pluricultural, en consideración a ello el proyecto comienza estableciendo por ejemplo, que todos los peruanos tienen el derecho a expresarse en su propio idioma, no solamente en castellano, sino también en quechua o en aimara, ante cualquier autoridad.

The Peruvian Constitution states:
(<http://www.georgetown.edu/pdba/Constitutions/Peru/peru.html>)

Article 2.19. "On its ethnic and cultural identity. The state recognizes and protects the ethnic and cultural plurality of the Nation.

All Peruvians have the right to use their own language before any authority by means of an interpreter. Foreigners equally have this right when they are summoned by any authority".

Article 17. "(...) Likewise, (the State) fosters bilingual and intercultural education, according to the characteristics of each area. It preserves the several cultural and linguistic manifestations of the country. It promotes the national integration".

Article 48."The official languages are Spanish and, in their areas of predominance, Quechua, Aymara and the other aboriginal languages, according to the law".

Article 89. "Peasant and Native Communities have legal existence and juristic personality. They are autonomous in their organization, in communal work and in the free use and management of their lands, in both economical and administrative ways, according to the legal framework established by the law. The property of their lands is unprescriptible, except in cases of abandoned lands, contemplated in the preceding article. The State respects the cultural identity of its Peasant and Native Communities".

General and Transitory Disposition I.2. -

"Peru is a multiethnic and multicultural country. The Project's first overall view conceives Peru as a multiethnic and multicultural country, by which the project starts establishing , for instance, that all Peruvians have the right to express themselves in their own language, not only in Spanish, but also in Quechua or Aymara, before any authority".

Diu la **nova Constitució de Veneçuela:**

(<http://www.georgetown.edu/pdba/Constitutions/Venezuela/current.html>)

Artículo 9. El idioma oficial es el castellano. Los idiomas indígenas también son de uso oficial para los pueblos indígenas y deben ser respetados en todo el territorio de la República, por constituir patrimonio cultural de la Nación y de la humanidad.

The Constitution of Venezuela states:
(<http://www.georgetown.edu/pdba/Constitutions/Venezuela/current.html>)

Article 9. "The official language is Spanish. Indigenous languages are also official for the indigenous population and must be respected throughout the whole territory of the Republic, as long as they belong to the cultural patrimony of the Nation and of all human kind.

Bibliografia/ Bibliography/ Bibliographie

ACCADEMIA EUROPEA BOLZANO/EUROPÄISCHE AKADEMIE BOZEN/ ACADEMIA EUROPEICA BULSAN (Eds.) (1998): Package for Europe. Paket für Europa. Pacchetto per l'Europa, Bolzano:/Bozen: ISSN 1125-3827

BAUER, ROLAND (1999): "Storia della copertura linguistica della Valle d'Aosta dal 1860 al 2000: un approccio sociolinguistico" en: Nouvelles du Centre d'Etudes Francoprovençales N.39/1999, Saint Nicolas.

BIRCKENBACH, HANNE-MARGRET (2000): Half Full or Half Empty? The OSCE Mission to Estonia and its Balance Sheet, 1993-1999. Flensburg: ECMI, Working-paper # 6.

BREZIGAR, BOJAN, SUSSI EMIDIO, VALENCIC, VIDA (Eds.) (1999): The Minority Daily Press in Europe, Bolzano: Slovenski raziskovalni institut/Slovene Research Institute.

CONSORZIO UNIVERSITARIO DEL FRIULI (Ed.) (2000): Centri di ricerca e di documentazione sul Plurilinguismo, Udine: Forum, ISBN 88-8675-98-4.

GARCIA NEGRO, PILAR (2000): Dereitos Lingüísticos e Control Político, Edicions Laiovento.

GELA (Grup d'estudis de llengües amenaçades) (2000): La diversitat lingüística –quadern E.S.O., Barcelona: Projecte Gela/Octaedro. ISBN 84-8063-414-6.

GENERALITAT DE CATALUNYA (Ed.) (2000): Criteris de traducció de textos normatius del castellà al català, Col:Leció Criteris Lingüístics, 4.

KJELL HERBERTS & JOSEPH G. TURI (Ed.) (1999): Multilingual cities and linguistic policies, Finlande: Åbo Akademi University, ISBN 952-12-0521-0

LAMMPIS, ANTONIO (1999): Autonomia e convivenza. Tutela delle minoranze e regole della convivenza nell'ordinamento giuridico dell'Alto Adige/Südtirol. Minderheitenschutz und rechtlich geregeltes Zusammenleben: Das Südtiroler Modell. Accademia Europea Bolzano/ Europäische Akademie Bozen/Academia Europeica Bulsan, Quaderni-Arbeitshefte, n° 17, ISSN 1125-3827.

MAROSELLI-MATTEOLI, CATALINA (2000): La identitat corsa, una realitat dins d'Europa, Lleida: Pagès Editors, ISBN: 84-7953-699-5.

MOLLÀ, TONI (Ed.) (1998): La política lingüística a la societat de la informació, Alzira: Edicions Bromera, ISBN84-7660-435-1

MORENO CABRERA, JUAN CARLOS (2000): La dignidad e igualdad de las lenguas. Críticas a la discriminación lingüística. Madrid: Alianza Editorial, ISBN 04-206-6744-7.

Enllaços/ Links

Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya.

<http://www.gencat.es/justicia/llengua>

Aquesta web conté formularis i criteris lingüístics corresponents als documents jurídics i administratius i un document, en format PDF, sobre criteris lingüístics per a l'àmbit jurídic i judicial.

This web includes linguistic formulae and criteria corresponding to juridical and administrative documents, so as a PDF-format document on linguistic criteria concerning the juridical and judicial fields.

Human Rigths net

<http://www.human-rights.net/>

Pàgina de suport per a organitzacions i xarxes sobre drets humans. En aquesta pàgina hom pot trobar enllaços amb diferents organitzacions i informació sobre les activitats i publicacions de ONGs especialitzades en drets humans i drets lingüístics.

Website to support organizations and networks on human rights. You may find in it links to different organizations as well as information on the activities and publications from NGOs specialized in human linguistic rights.

Grup Català de Sociolingüística

<http://www.sociolinguitica.org>

El Grup Català de Sociolingüística és una associació que aplega a diferents experts en l'àmbit de la sociolingüística catalana.

The Catalan Group of Sociolinguistics is an association which gathers several experts on the field of Catalan sociolinguistics.

Linguasphere

<http://www.linguasphere.com>

L'objectiu d'aquesta pàgina és recollir informació sobre tipologia lingüística, diversitat de llengües i classificacions de comunitats lingüístiques de tot el món. També acull l'Observatori lingüístic en francès sobre les llengües del món.

The objective of this page is to gather information on linguistic typology, linguistic diversity and classifications of linguistic communities from all over the world. It also contents the linguistic Observatory of the world's languages in French.

The Human Language Page

<http://www.june29.com>

La Pàgina de les llengües humanes és un ample catàleg de fonts d'Internet relacionades amb les llengües. Hom pot trobar una base de dades amb casi 1800 enllaços, amb pàgines sobre literatura, serveis de traducció, software, escoles d'idiomes, diccionaris, etc.

The Human Language Page is a wide catalog of internet sources concerning languages. You may also find a database with nearly 1800 links, including pages on literature, translation services, software, language schools, dictionaries, etc